7 HÉT TENGEREN

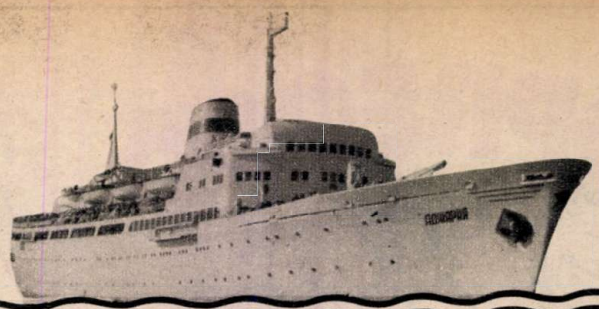

Október elejét írunk. Szinte szétpattanunk a melegtől. A reggeli után irány a fedélzetre s átváltozunk napimádókká. Sütkérezésünket csak a hideg zuhany és a friss tengervízzel töltött kis úszómedence zavarja meg.

A szovjet fiatalok velünk együtt ünnepelték az új alkotmány törvénybeiktatását. Remek műsort adtak, igaz, könnyű dolguk volt. Hivatásos művészek utaznak velünk, a szverdlovszki ének- és táncegyüttes tagjai. Ruháik, hangszereik, kellékeik színültig megtöltik az egyik társalgót.

Most rajtunk és a csehszlovák fiatalokon a sor. Közösen mutatjuk be mit is tud vagy ötven elszánt turista. Egész délelőtt vitatkozunk a fedélzeten, végül megszületik a pontos program. Megtörténik a szereposztás, összeállítjuk a kelléklistát, melyen olvasható: öt pár kolbász, két rúd téliszalámi, egy kiló csípős piros paprika, szóval eredeti magyar ételkülönlegességek. Vetélkedő kérdések, ki tud többet Magyarországról, tréfás játékok, díjak, díjkiosztás, megbeszélés a konyhafőnökkel stb. Másnap persze mi ébredünk a leghamarabb. Elhangzik a magyar és a cseh nyelvű köszöntő, majd a reggelinél örömmel vesszük észre, hogy a szakács a mi tiszteletünkre gulyáslevest kínál ebédre. A húshoz eredeti knédlit tálalnak majd, csehszlovák barátaink kedvére. Az ebédig azonban van még néhány óra, s az idő nem telik el esemény nélkül.

Tréfás reggeli tornánkat a fedélzeten tartjuk. Mindenki azt vesz magára, ami a keze ügyébe esik: mentőövet, szalmakalapot, nyakkendőt, pizsamakabátot. Már a megjelenésünk osztatlan sikert arat, nem beszélve a bemutatott tornagyakorlatokról. A végén úgy ahogy vagyunk, beleugrunk az úszómedencébe.

A program következő száma előbb a férfiak, majd a nők ügyességét, no meg étvágyát teszi próbára. Kolbászevő-verseny — ki tud egy pár zsinóron felfüggesztett csabait a kéz használata nélkül elsőnek elfogyasztani, és ami a lányokra vár: egy kívül-belül lekvárral töltött kerek óriáskalácsban ki találja meg elsőnek a cukrász által belesütött egyrubelest. Persze a mutatványt itt is hátrakötött kézzel kell bemutatni. Minden csapatot egy versenyző képvisel, és aki nem játszik, átalakul vérmes szurkolóvá. Olyan a hangorkán — ezúttal négy nyelven szól a biztatás —, mint ha egy tétért menő nagy sportesemény résztvevői lennénk. És aki még nem lakott jól, ehet krumplipürét amennyit akar, pontosabban amennyit tud. Ebben a párosversenyben bekötik a résztvevők szemét. Egy versenyző eszik, a másik egy tányér friss pürével és egy kanállal a kezében etet. Persze legalább olyan nehéz beletalálni a tányérba, mint a társ szájába. A zsüri szigorúan és pontosan látja el feladatát: amikor a fél adag elfogyott, szerepet cserélnek a résztvevők. Aki eddig evett, most kiszolgál. Csak annak nincs szerencséje, aki nem szereti a krumplipürét.

Észre sem vesszük az idő múlását. Dél lett és akinek a délelőtti evészet után még van étvágya, az ebédlőbe tart. S bár a gulyáslevest otthon jobban készítik, sokan mégis repetát kérnek.

Közben megtudjuk a verseny állását. A délelőtti félidő után a szovjet csapat vezet a lengyelek, a csehszlovákok és előttünk.

A délutáni vetélkedőt Magyarországról többszöri holtverseny után a csehszlovák fiatalok nyerik. Arra a döntő kérdésre, ki tud több válogatott focistát egy perc alatt összeírni, beírták a mai ismert játékosokon kívül a leggyakrabban előforduló magyar neveket: Kiss, Nagy, Kovács, Szabó, Tóth stb. — és ezzel átvették a vezetést a csapatversenyben. Az esti vacsora utáni gálaműsorban, melyet egy prágai tévés kollégával ketten vezetünk, aztán eldől valamennyi dobogós helyezés. A csárdásversenyt nagy fölénnyel nyerik a szverdlovszkiak, és a lábtenisz bajnokságban is — melynek során darabokra rúgunk szét egy Express felfújható strandlabdát —, ugyancsak a szovjet fiatalok viszik el a pálmát. Bár többen gyanakodnak, hogy a szovjet turisták sorában a kijeviek aranylabdás csatára Oleg Blohin is helyet kapott, s ezért nem találnak legyőzőre. Az óvást a zsüri elutasította, mivel kiderült, hogy a győztest Misának és nem Olegnek hívják, és nem Kijevből, hanem Volgográdból érkezett a hajónkra.

A győztes csapatnak járó tortát a kapitány testvériesen négy részre osztja. S mivel a hajó cukrásza elég nagyra méretezte, jut belőle egy „katona" mindenkinek.

Szőnyi János

Az odesszai kikötő büszke szépségével csodálatba ejti vendégeit

TÖPRENGŐ

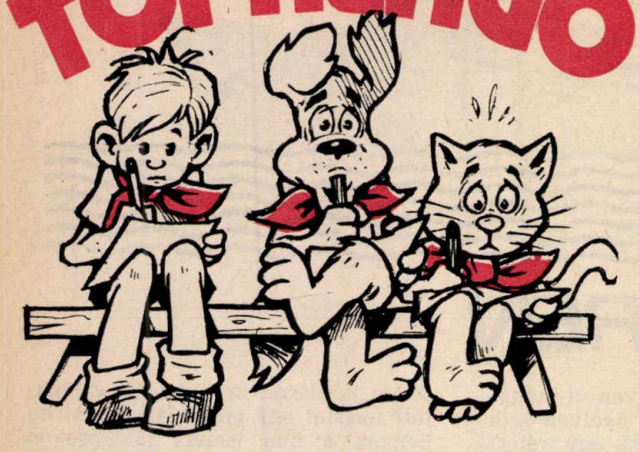

A rejtvények megfejtéseit postai levelezőlapon küldd be. Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni, s azok jók, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Húsz könyvutalvány talál gazdára. Beküldési határidő: február 16.

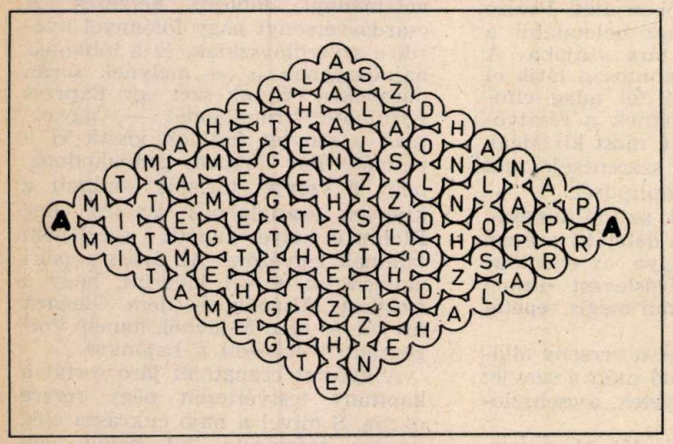

LABIRINTUS. Indulj el a rajz bal csücskén levő „A" betűtől a túloldalon levő „A"-ig. Ha ügyesen mégy az útvesztőn, akkor a körökbe írt betűkből egy tanulságos közmondást olvashatsz el.

Z	C	O	P	E	L	I	F	A	G	D
A	L	F	V	O	L	G	A	A	T	G
S	A	I	S	T	F	A	Z	B	R	R
T	D	A	Ā	K	U	O	I	M	A	U
A	A	T	N	D	O	D	R	W	B	B
V	R	L	I	S	A	D	A	D	A	T
A	A	Z	I	L	U	C	A	F	N	R
M	O	S	Z	K	V	I	C	S	T	A
L	O	E	M	O	R	A	F	L	A	W

HOL A TIZENKILENCEDIK?: A kilencszer tizenegy kis négyzetben kilencvenkilenc betűt találsz. Tizennyolc autómárkát rejtettünk el benne, vízszintesen, függőlegesen, átlósan vagy viszszafelé olvasva. Ezeket egy kis türelemmel aránylag könnyen megtalálod. (Egy „t" betű két autónévben is szerepel.)

Igen ám! Csakhogy utána még mindig marad nyolc fölösleges betű. Ha ezeket megfelelő sorrendbe rakod, akkor egy újabb autómárkát kapsz megfejtésül. Ez lesz a tizenkilencedik.

Csak ezt a nevet küldd be!

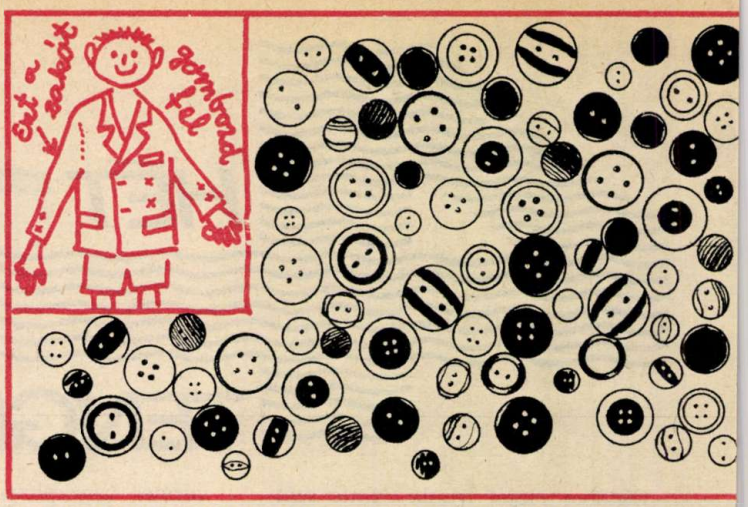

VARRD FEL A GOMBOKAT! Hát gomb van épp elég, de vajon akad-e annyi egyforma, amivel szabályosan felgombozhatod a kabátot? Melyek azok a gombok?

ZŰRÖS DOLOG

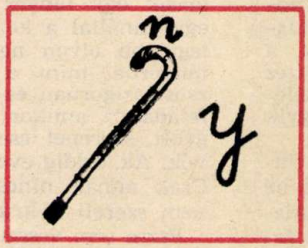

FINOM ÉTEL

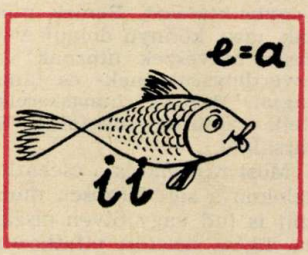

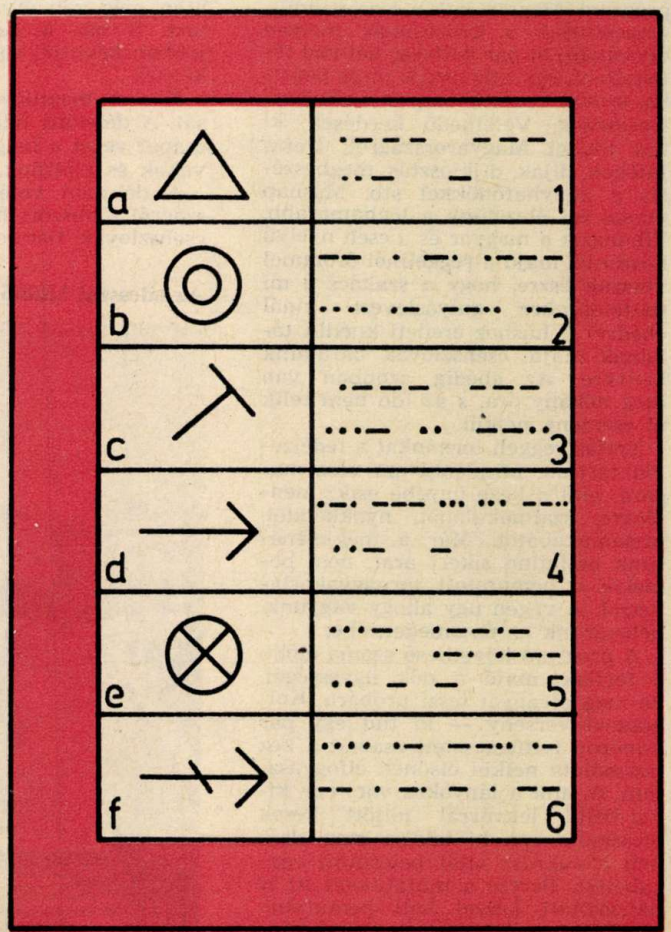

ÚTJELEK: Párosítsd a rajzon levő útjeleket a hozzájuk tartozó morzéval leírt meghatározásokkal!

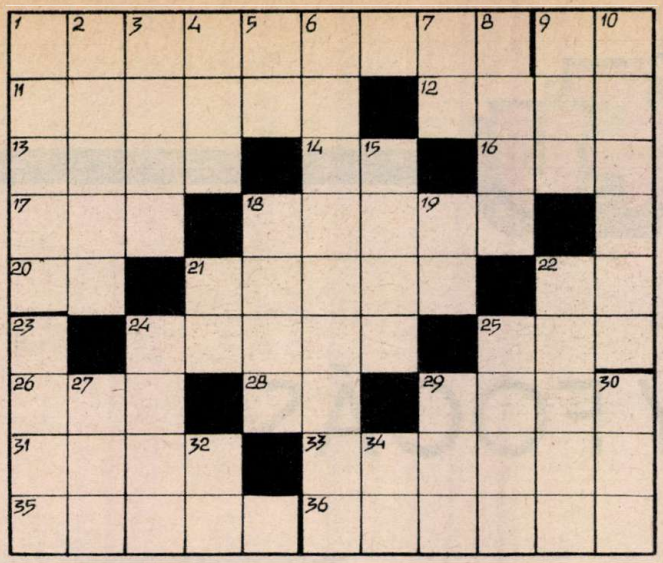

„MIND HŐSÖK ÖK...” A múlt század derekán a forradalom szele egész Európát végigsöpörte. Sokan voltak, akik a szabadságért harcoltak. Rejtvényünkben csak néhányat tudunk közülük megemlíteni.

VIZSZINTES: 1. **Olasz szabadsághős. Az egységes Olaszország megteremtéséért vívott nemzeti forradalmi harc vezetője és hőse.** 9. Állóvíz (ford.). 11. Közlekedési eszközt vesz igénybe. 12. Fogadalom. 13. Angol hosszmérték. 14. Uruguayi és kambodzsai autók betűjele. 16. A A K. 17. Egy, angolul (ONE). 18. Csokoládémázzal bevont cukrászsütemény. 20. Ének egynemű betűi. 21. Táplálkozik. 22. Egymást követő betűk az ABC-ben. 24. Hetenként húzzák. 25. A vas és az ittrium vegyjele. 26. Téli csapadék, névelővel. 28. Kettő, római számmal. 29. **Az 1848—49-es szabadságharc honvédtisztje, a vízsz. 1-nek vezérfőnöke (István).** 31. Rózsa jelzője. 33. Tűzhányó tölcsér. 35. **A szabadságharc ezredese, Kossuth szárnysegéde és az emigrációban segítőtársa (Dániel).** 36. **A magyar szabadságharc utolsó hadügyminisztere, aradi vértanú (Lajos).**

FÜGGŐLEGES: 1. **Az 1848—49-es szabadságharc angol honvédtábornoka (Richard).** 2. „A” harckocsi. 3. Két helyrag. 4. I Z D. 5. Belga és olasz autók betűjele. 6. A fizikában: hangtan. 7. Ellentétes kötőszó. 8. München folyója. 9. Folyó a Szovjetunióban. 10. **Bem seregének tisztje. Emigrált. A krimi háborúban a függ. 1-nek harcostársa, azután a vízsz. 1. egyik vezére s hadjáratának hősi halottja (Lajos).** 15. A történelem múzsája az ógörög mitológiában. 18. Becézett István. 19. Európa Kupa. 21. ... ipso, magától értetődően. 22. Péksütemény. 23. Becézett női név. 24. ... tett lovagok, Shakespeare vígjátéka. 25. Melegíti. hevíti. 27. Régies felkiáltás. 29. Az étkészlethez tartozik. 30. R R H. 32. Szintén. 34. Peruban van!

GÉPEMBER. Egy gépember rajzát és öt rajzrészletet látsz itt. Nos, a részletek közül melyek azok, amelyek beilleszthetők az eredeti rajzba?

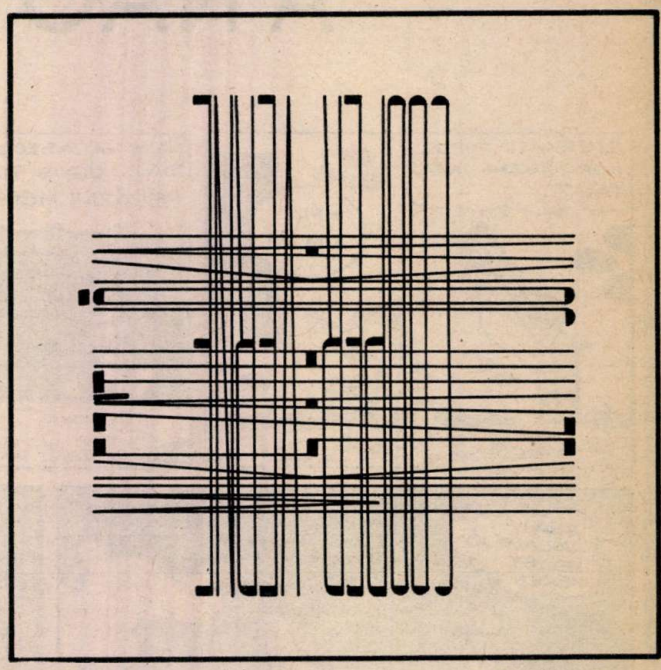

ISMERT ÍRÓK. Két magyar és két külföldi író nevét rejtettük el a rajzon. Kik ezek?

SAKK

Szeretettel köszöntjük a sakkfeladványok iránt érdeklődő pajtásokat és várjuk részvételüket idei megfejtési versenyünkön. A feladványok helyes megfejtéseket beküldők közt havonta könyvdíjakat sorsolunk ki. Ezen kívül az év végén külön sorsolásban vesznek részt a rendszeres fejtők: mindazok, akik az októberig közlésre kerülő feladványok közül legalább ötnek helyes megoldását beküldték.

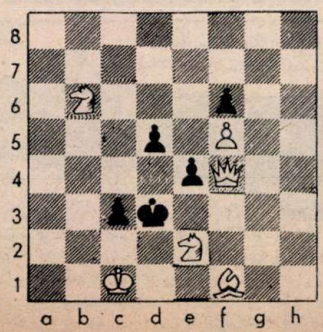

Matt két (2) lépésben

Idei első feladványunk szerzője a sakkfeladványszerzés nagymestere, a napokban tölti be hetvenedik évét. Ez alkalommal melegen köszöntjük őt és kívánunk neki még számos, sikerrel teljes évet!

A fenti feladvány megoldásaként csak a kulcslépést (világos első lépését) kell beküldeni. Határidő: február 25. Címünk: Pajtás (Sakk) — 1137 Budapest, XIII., Jászai Mari tér 5.

A november 3-án közölt 7. sz. (Kraemer) feladvány megoldása: 1. Bc3 c8! — Sötét csak 1. — Kg3-mal válaszolhat, amire 2. Vc7 matt következik. — A december 8-i 8. sz. (Mc Intyre) feladvány kulcslépése 1. Ba2-a1!, következhet 1. — e3 a2 2. Fd4 b2 (csak ez a lépés jó, hogy a b-vonal zárva maradjon) 2. — a2:b1V 3. Ba1 a8 matt!

A helyes megfejtést beküldők közül könyvdíjat nyertek: **Baranyai Pál (Budapest), Makula Tünde (Szolnok), Mészáros Gyula (Csépa), Patai Erzsébet (Füzesgyarmat), Siklós Gyöngyi (Budapest), Szeles Mária (Nagyléta) és Tar Ottó (Ibrány).**

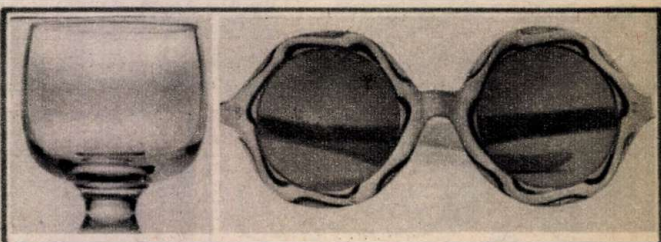

MELYIK? A négy kép közül három valamiben közös. Egy nem oda való!

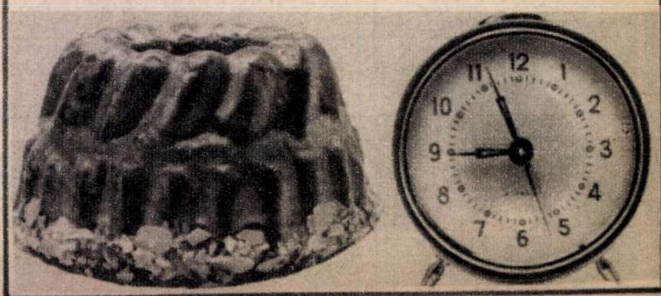

PIFU

A NAGY FOGÁS

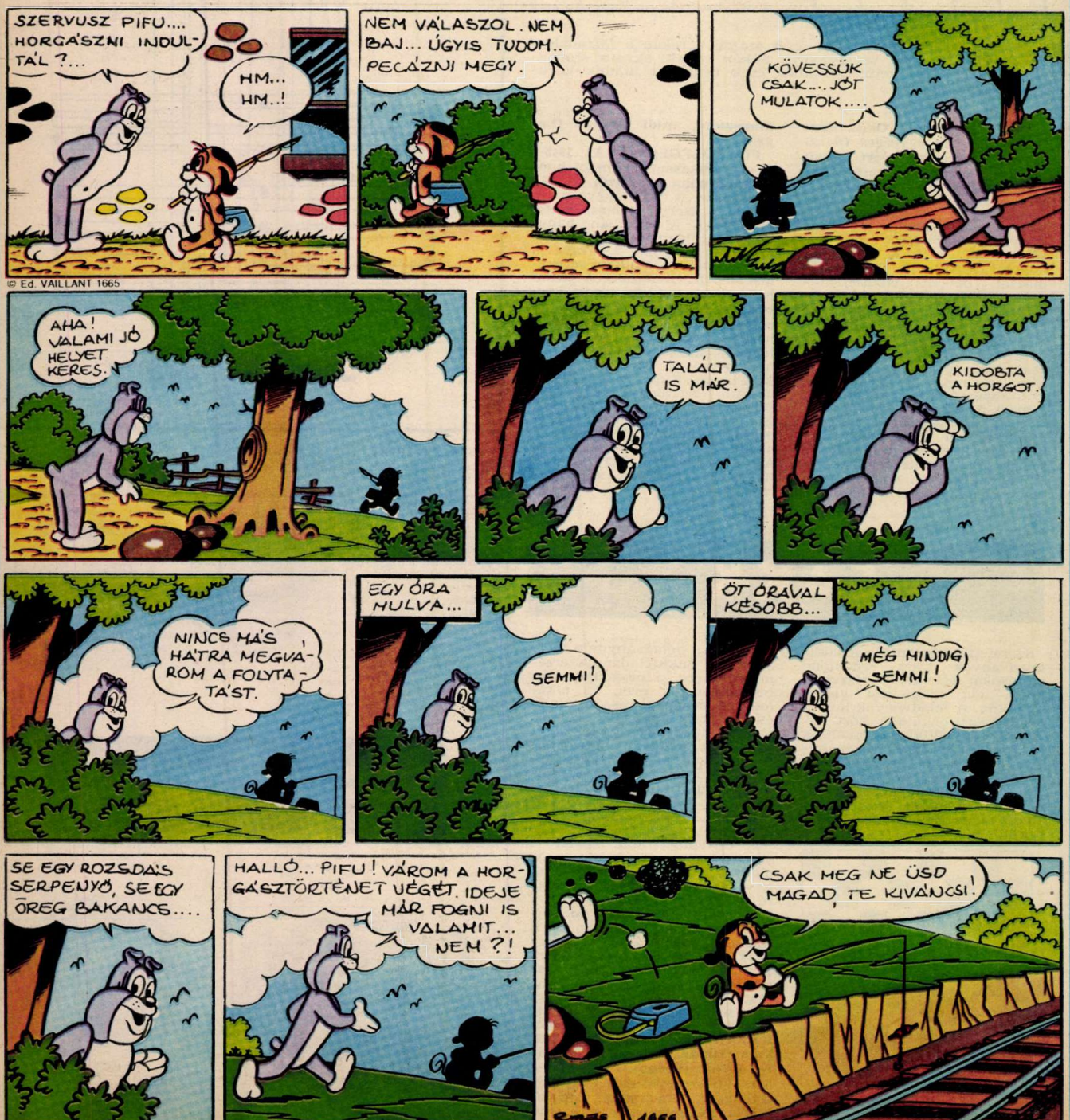

Mit üzen a Pajtás?

Az elmúlt hetekben küldött nagyszerű beszámolókért dicséretben részesítjük a következő levelezőinket: Nagy Annamária, Tápiószele; Nagy Angéla, Tiszavasvári; 6. c. osztály. Lajosmizse; Molnár Ildikó, Göd-felső; Kovács Zsuzsa, Győr; Csürke Ibolya, Vecsés; Szecskó Katalin, Eger; Lustyik Ágnes, Szarvas; Varga Mária, Bácsalmás; Kaló Éva, Szilvásvárad; Nimród raj — Joó Judit, Gyoma; Juhász Ilona, Bácsalmás; Marosán Ilona, Bedő; Pethő Ferenc, Celldömölk; Pásztor Melinda, Budapest; Kiss Gabriella, Kunszentmárton; Bencze Tímea, Budapest; Mészáros Edit, Földeák; Grajz Katalin, Tiszakeszi, Babicz Hajnalka, Csávoly; Simon Erika, Vámosoroszi; Horváth Judit, Babót; Trázsi Csilla, Geyer Ildikó, Oroszlány; Kutasi Róbert, Elek Ágnes, Budapest; Kovacsik Piroska, Nagylak; Hegedűs Margit, Balástya; Sóti Erika, Sirok; Kovács Ágota, Szekszárd; Juhász Éva, Gesztely; Vattai Rita, Miskolc; Zöldi Anikó, Hajdúhadház; Takács Márta, Hernádnémeti; Fülöp Vanda, Alsónémedi; Sarkadi Zsolt, Öregcsertő; Salamon Mária, Tiszakeszi; Krakomperger Ágnes, Gávavencsellő; Marczin Judit, Berettyóújfalu; Petőfi raj, Füzérkomlós; Péri Hajnalka, Pápa; Bokor Csilla, Szekszárd; Vizer Judit, Pápa; Privarics Zsuzsa, Barcs: Tóth Klára, Nick; Cseke Borbála, Mezőkovácsháza; Rákász Edit, Ásványráró; Papp Katalin, Endrefalva; Kakszi Lenke, Tardona; Csikász Éva, Mezőtúr; Vidra Katalin, Zirc; Tordasi Borbála, Barcs; Zadravecz Edit, Csávoly; Lachata Aliz, Tótkomlós; Serfőző Ildikó, Nagykamarás; Illés Erzsébet, Keszthely; Bodor Marianna, Ságújfalu; Bardi Terézia, Beregdaróc; Sári Erzsébet, Öttömös; Cseke Borbála, Mezőkovácsháza; Moravecz Zsuzsa, Sopron; Májer Margit, Dunakeszi, Nemes Mária, Tiszakeszi; Juhász Eleonóra, Szarvas; Rózsavölgyi László, Göd-alsó; Pál Mariann, Felsőtárkány; Lajtár Mária, Magyarbánhegyes; Madarász Béla, Tata; Bikárdi Andrea, Berettyóújfalu; Anka Judit, Győr; Lukács Erzsébet, Boldog; Bodó Katalin, Zagyvarékas; Szabó Enikő, Nyírparasznya; Bodai Rozália, Tüskevár; Lucza Edit, Szentes; Török Terézia, Békéssámson; Festő Antal, Pusztaszer; Kiss Anikó Orosháza.

Legközelebb már a tavaszi előkészületekről írjatok. Hogyan ünneplitek meg a Forradalmi Ifjúsági Napokat? Milyen túrákat, kirándulásokat terveztek a tavaszi szünetben? A jó idő beköszöntével milyen szabadban játszható játékokat ajánlotok az úttörőknek?

•

HORVÁTH JUDIT, ZÁKÁNYTELEP: Keresd elő lapunk november 24-én megjelent 33. számát. A 7. oldalon „Az indiánok jól vannak" címmel írtunk egy rakoncátlan őrs megjavulásáról. Cikkünk talán segít, vagy ötletet ad, ám ha mégsem, akkor fordulj csapatvezetődhöz segítségért.

BERTA ANIKÓ, ÉRDLIGET: Nagyon szép dolog, ha valaki annyira szereti az állatokat, mint te. De jól meggondoltad azt, amit leveledben írtál? Ha közzétennénk kérésedet egy két nap alatt tele lenne az egész lakásotok mindenféle állatkával. Mit szólnának a szüleid?

NÉMETH ÁGNES, MERNYE; SZABÓ ÉVA, RÉVFÜLÖP; SZABÓ ISTVÁN, KÖKA: Pályaválasztási kérdéseitekkel forduljatok iskolátok pályaválasztási felelős nevelőjéhez. Mindenben segítségetekre lesz, s megyétek Pályaválasztási Intézetének címét is szívesen megmondja.

KOVÁCS PIROSKA, NAGYLAK: Válaszunkat „Szépen, csinosan, egyszerűen" jeligére kérted. Ebben a jeligében már benne is van a válasz. Mert ugye: nem a ruha teszi a ballagást, és a ballagás nem divatbemutató. Civakodás közben arra is gondoljatok, hogy szüleitek pénztárcája milyen „álomruhát" bír ki. Nem árt arra is gondolnotok, hogy még csak 14 évesek vagytok, és nem kell szégyellnetek magatokat: nyugodtan ballaghattok úttörőegyenruhában. Ha ezt nem tudjátok megoldani, akkor egyforma színű és fazonú szoknyát, fehér blúzt viseljetek a ballagáson, s ne feledkezzetek meg a vörös nyakkendőről sem. Mindenkinek tetszeni fogtok!

KONYHA HAJNALKA, KAZINCBARCIKA: Nincs igazad, amikor azt írod, hogy mindig csak a nagyvárosok gyerekeiről írunk, s hogy a tv is kivételez a nagyobb városok úttörőivel. Az újságírás nem könnyű dolog. A tv is újság — csak éppen hangos-képes újság. Ott is újságírók dolgoznak, bár nem tollal, hanem kamerával és mikrofonnal. A hírek, riportok nem potyognak az ölünkbe. Nyitott szemmel járunk az országban, s a legapróbb dolgokra is felfigyelünk. De mindenhová nem tudunk eljutni. Az olvasók és nézők leveleiből sok-sok ötletet merítünk. S ha jól meggondolod, egy-egy nagyobb városban sokkal pezsgőbb az élet — az úttörőélet is —, mint egy kis lélekszámú községben, faluban. Ha iskolátokban, csapatotokban érdekes dolgok történnek, csak írd meg nyugodtan, de az apró híreknek is örülünk.

MAZUMEL CSABA, BUDAPEST: Egymás után két levelet is küldtél. Az egyikben a csótányok, a másikban a hangyák életéről kérdezősködsz. Szerkesztőségünk nem „bogaras", ilyen kérdésekre nem tudunk válaszolni. Azt tanácsoljuk: jelentkezz iskolátok élővilág-szakkörébe. Ha ennyire érdekel az élővilág és a rovarok élete, kérd meg szüleidet, hogy olyan könyveket vásároljanak neked, amelyekből különleges érdeklődési körödnek megfelelő ismeretekkel gyarapíthatod tudásodat.

VIRÁG ÉVA, KECSKEMÉT: Leveledben nagyszerűen bemutatkoztál, egy felnőtt sem csinálná különben. Az a nap még messze van amikor a tanári diplomát a kezedbe kapod. Jelentkezz gimnáziumba, ha lehet nyelv-szakos osztályba. Szereted a nyelveket, ezért nem leszel hátrányban azokkal szemben, akik harmadik osztályban kezdtek oroszt vagy angolt tanulni. A gimnázium negyedik osztályában még mindig ráérsz eldönteni, hogy nyelv-szakos tanár akarsz-e lenni, vagy más tantárgyat választasz. Esetleg tanítóképzőbe is jelentkezhetsz a gimi után. Az alsótagozatos apróságokat tanítani is nagyon szép feladat. Ne hagyj fel elhatározásoddal. Ha pedagógus leszel — a legszebb hivatást gyakorolhatod majd.

RÓZSAVÖLGYI LÁSZLÓ, GÖD-ALSÓ: Gratulálunk a „Telefénykép" pályázaton elért második helyezésedhez! A jövőben tudósításaidat gyakrabban „fűszerezd" fotókkal!

GERENCSÉR KATALIN, BUDAPEST: Írd meg iskolád címét, s azt, hogy számítástechnikai szakkörötök mikor tartja foglalkozásait. Szeretnénk olvasóinknak beszámolni munkátokról.

CSORDÁS TIBOR, KISKUNHALAS: Hajós szeretnél lenni? Továbbtanulási jelentkezési lapodat a „Lékai János" közlekedésgépészeti (hajózási) szakközépiskolába küldd. Címe: Budapest, XIII. ker. Jász u. 153-155.

RUTTNER GYÖNGYI, AJKA: Lapunk január 12-i számának 25—26. oldalán írtunk a nyári vándortáborok útvonalairól. Érdeklődj csapatvezetődnél, időközben már biztosan megkapta a Magyar Úttörők Szövetségétől a részletes tájékoztatót.

AZ 1978. 1. SZÁM REJTVÉNYEINEK NYERTESEI

Bihari Erika, Mészáros László, Zilai Sándor, Budapest; Bogdán Annamária, Püski; Császár Sarolta, Jánosháza; Dányi Zsigmond, Abádszalók; Dics Mária, Bajna; Gyöngyösi Gyöngyi, Gáborján; Halmi Mónika, Felcsút; Hodován Márta, Dusnok; Horváth Gábor, Zalaegerszeg; Kovács Erika, Abony; Kovács József, Szajol; Kurcsi Katalin; Tápiószecső; Locskai Éva, Mártély; Márkus Rozália, Szentendre; Nagy Károly, Kék; Rosta Éva, Répcelak; Szabó Erika, Biatorbágy; Törőcsik István, Karcag; Boldizsár István, Pécs; Czett Ferenc, Szajk; Haraszty Csilla, Kőszeg; Herke Miklós, Kaposvár; Juhász Anikó, Átány; Kollár Mária, Pécs; Mohácsi Irén, Rudabánya; Papp Mihály, Tolna; Rási László, Kelemér; Szilvási Gábor, Emőd; Külön jutalomban részesültek: Huff László, 8400 Ajka, Kosztolányi út 15; Téczely Ivet, 6447 Felsőszentiván, Rákóczi Ferenc u. 43; nyereményük: zsebrádió.; Giczi József, 9512 Ostffyasszonyfa, Petőfi Sándor út 15; Kurucz Tímea, 7624 Pécs, Ifjúság u. 7/a; tollaslabdát nyertek.

MEGFEJTÉSEK

1. SZÁM: KÉP ÉS BETŰREJTVÉNYEK: fazékfedő, gombostű. — **MERRE FOROG?:** balra. — **KI-KI PÁRJÁVAL:** 1—A, 2—D, 3—E, 4—G, 5—C, 6—B, 7—H, 8—F. — **UZSONNÁHOZ:** gyulai kolbász. — **ABLAKOK:** A „d" ablakba illik. — **MIK EZEK?:** alma, ceruzák, gombostűk, villanyégő alsó része. — **HEGYCSÚCSOK:** Kaukázus, Alpok, Kilimandzsáró, Kékes, Andok, Csomolungma. — **KERESD A NYOLCADIKAT:** Malac. — **ISMERŐSÖK:** Kajla, Leo, Pif és Herkules. — **FELISMERED ŐKET?:** Gyöngyössi Katalin, Kudlik Júlia, Jack Lemmon, Bodrogi Gyula.

2. SZÁM: EDZÉSLESEN: 1—B, 2—H, 3—E, 4—C, 5—A, 6—G, 7—D, 8—F. — **JANUÁRI NÉVNAPOK:** Bódog, Piroska, Boldizsár, Gyöngyvér. — **HÁROM HÍD:** Erzsébet-híd, Lánchíd, Szabadság-híd. — **PIHENTETŐ JÁTÉK:** fejenálló elefánt. — **PETŐFI ÉS SZILVESZTER:** Az apostol. — **HÓBÓL VAN:** hóember. — **TÉLEN UTAZIK:** szánkózik.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 326-733, 321-541, 321-989.

Postafiók: 1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1965 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

78.0080 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

A mandanok varázslónője 2.

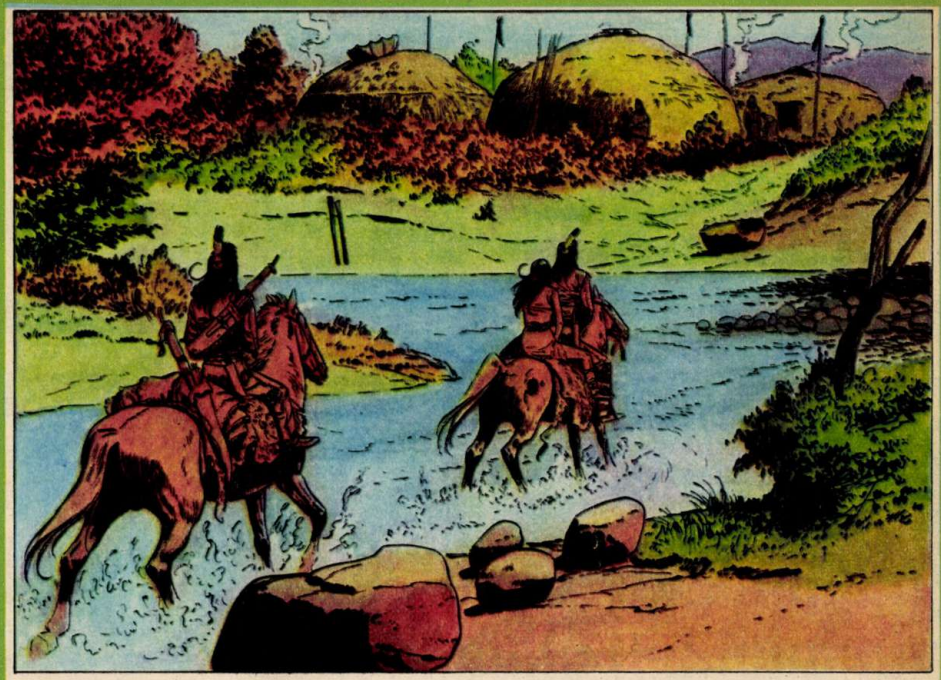

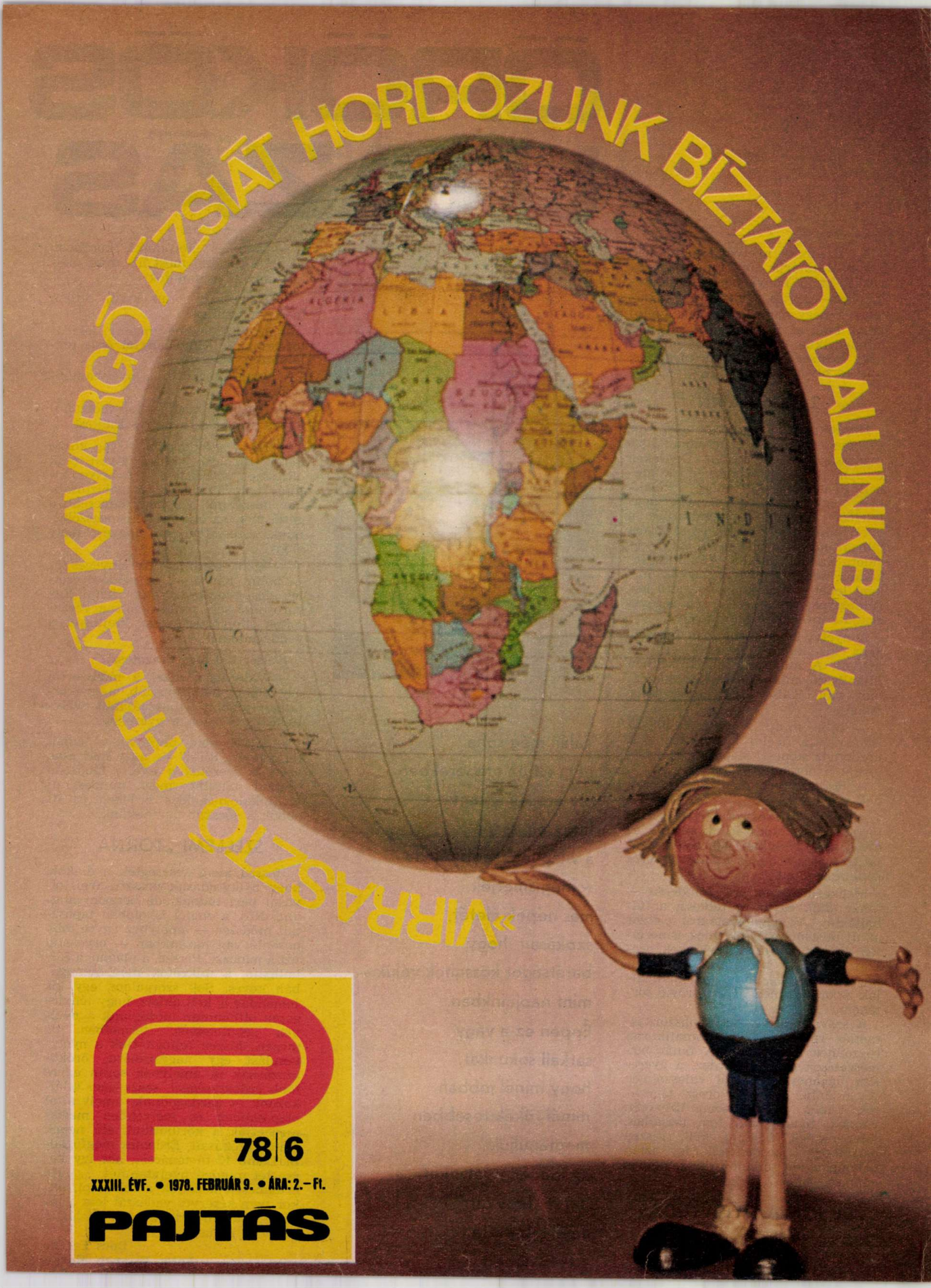

78|6
XXXIII. ÉVF. • 1978. FEBRUÁR 9. • ÁRA: 2.– Ft.

PAJTÁS

ÖRÖKÖS UTAZÁS

A tizenhat nyelven tolmácsoló Lomb Kató írja „Így tanulok nyelveket" című könyvében: „A nyelvtanulás — építés. A nyelv nagy épületének négy nagy terme van. Lakójának csak az mondhatja magát, aki mindegyikbe bejáratos, aki mind a négy készséget — beszéd, megértés, írás és olvasás — elsajátította".

24 KIS KABIN

Hazánkban a nyelvtanulási láz görbéje eddig még soha nem látott magasságokba emelkedett. Gyerekek és felnőttek ezrei ismerkednek idegen nyelvekkel különböző iskolákban, vagy magánúton. Ennek megfelelően alaposan megváltoztak a nyelvtanulási módszerek is. Mi azért látogattunk el a budapesti, XIV. kerületi Radnóti Miklós Általános Iskolába, hogy szemügyre vegyük, miként lehet napjainkban korszerű körülmények, módszerek segítségével elsajátítani egy idegen nyelvet.

A nyelvi laboratóriumban huszonnégy kis kabin sorakozik egymás mellett. A műanyag falú fülkékben fülhallgató, mikrofon és kis műszerpult van. Kaiser Pál orosz tanár mondja:

— Több, mint tíz éve működik az iskolánkban nyelvi laboratórium. A kezdethez képest alaposan megváltoztak a berendezések.

— Most milyen módszerrel tanulnak a gyerekek?

— A heti öt orosz órából négyet itt tartunk meg. Módszerünk az írás, az olvasás, a nyelvtani ismeretek elsajátítására és a hallás utáni sokszoros ismétlésre épül.

Megkezdődik az óra. Mindenki — tanár, diák egyaránt felveszi a fülhallgatót. A magnószalagról először az új olvasmány eddig még ismeretlen szavait hallják a gyerekek oroszul. Aztán az új kifejezésekkel ismerkednek meg, majd végighallgatják az óra gerincét jelentő rövid történetet.

A szavak, kifejezések többszöri ismétlés révén szinte automatikusan rögződnek a fejekben. A tanár természetesen oroszul kérdez, a gyerekek ugyancsak oroszul válaszolnak. Az osztály, a 7. b., orosz tagozatos. Ebben a csoportban tizenöten vannak, tehát senki sem lazsálhat, mindenkinek figyelni kell, hiszen bármikor őt kérdezhetik, így aztán valamennyien állandó készenlétben vannak.

JÓL JÖN A NYELVTUDÁS

Gárdai Kinga a legaktívabbak közé tartozott.

— Mióta tanulsz oroszul?

Talán még soha
nem élt az emberekben
oly erősen a vágy,
hogy eljussanak
a világ legszebb tájaira,
– megismerjék
más népek életét,
szokásait, hogy
barátságot kössenek velük –
mint napjainkban.
Éppen ez a vágy
sarkall sokunkat,
hogy minél jobban,
minél tökéletesebben
megtanuljuk
az idegen nyelveket,
azt a „fegyvert",
amely baráttá teszi
a Föld népeit.

— Ötödikes koromtól, korábban németre jártam, most az orosz mellett angolul is tanulok.

— A heti öt órán kívül otthon mennyit tanulsz?

— Attól függ, hogy mennyi feladatot kapunk. Általában fél órát foglalkozom orosszal.

— Jónak tartod ezt a nyelvtanulási formát?

— Igen, így könnyebben megtanulom a szavakat, a helyes kiejtést.

— Ez a legfontosabb — vág közbe Jereb Richárd, akit a társai csak „Ricsinek" becéznek. — A helyes kiejtés önbizalmat ad, magabiztosabban beszélünk, valahogy kevesebb a gátlásunk, ha oroszul kell megszólalnunk. Szerintem ez nagyon nagy előny.

— Igen, szerintem is lényeges ez — bólint Kinga —, én például esetleg idegenvezető szeretnék lenni. Egy városnéző séta során nem magyarázhatok motyogva, rossz kiejtéssel a vendégeinknek.

Kaiser Pál még hozzáteszi:

— Való igaz, ezzel a módszerrel egy előbb, hétköznapibb, a gyakorlatban jobban felhasználható nyelvtudást szereznek a gyerekek.

— Arról nem beszélve — emeli fel a fejét „Ricsi" —, hogy már csak azért is szeretek a nyelvi laborban oroszul tanulni, mert minden új technikai megoldás érdekel, és itt ebből is jócskán jut nekünk.

SZELLEMI „TORNA"

Hosszú ideig keseregtek a diákok, hogy nyelvtudásuk passzív, írni, olvasni még tudnak, de beszélni aligalig. Nos, a zuglói iskolában tapasztalt módszer — amelyhez egyre több hasonló van hazánkban — orvosolja ezt a panaszt. Persze, a magnó, a fülhallgató, a mikrofon még önmagában kevés. Sok szorgalom, egy kis lemondás is kell ahhoz, hogy ténylegesen otthonosan mozogjunk a nyelvek „épületeinek" termeiben, de megéri, hiszen felfoghatjuk a nyelvtanulást egy nagyszabású, örökös utazásnak is, amelynek során egyre több érdekességgel, szépséggel találkozunk és gazdagodunk, amely által alaposabban és mélyebben megismerhetjük a körülöttünk élő népek életét, szokásait. Érdemes megfogadni Lomb Kató tanácsát, aki így kecsegtet minden nyelvtanulót: „... Ha értelmesen kezeljük a feladatot, akkor nem keserves vadászat lesz a tanulás, hanem értelmünket kielégítő szellemi torna".

Bőcs Ferenc
Fotó: Wagner Margit

GIANNI RODARI:

A világ minden gyermeke

Ha kinn a napvilágban, szerte,
amerre csak gyerekek élnek,
egy adott jelre
mind egyszerre
együtt nevetni kezdenének,
a föld rengene erre a hangra!

Millió táj felől kelne visszhangja...
Mintha egy aranyhegy, ezüsthegy orma
tengernyi szilánkban földre omolna,
vízár zengene mélybe zúdulva,
színarany hullna,
színezüst hullna.

Nevetés-lavina görögne végig
San Franciscótól
egész Calais-ig
Moszkvától Genfig
vinne az útja,
Koppenhágától
Turinba futna.
Földön suhanna, vizeken szállna,
minden városba,
csöpp falucskába.

Sivatagok, puszta tájak
virágdiszbe borulnának,
ahol eddig jég fehérlett,
narancserdők zöldellnének;
s mint a bárány patak mellett,
hancúrozna fenn a felleg,
kedves, öreg nagyapók
ontanák a meseszót.
Azt mondaná minden ember:
„Tiétek a föld, a tenger,
másszatok csak hegyeket,
jókedvűek legyetek!
Hív az erdő, rejt a berek,
tisztásain játszóterek.
Nevet az ég, menjetek ki
papirsárkányt eregetni!"

S milyen csodát látnátok még;
öreg földünk megifjodnék,
úgy repülne mint a labda,
ha gyerekkéz hajitgatja.
Fiúk, lányok, sok szerencsét!
Bár az útunk hosszú lesz még,
s célunk messze –
fogjunk össze,
kézen fogva útra keljünk,
egy napot se vesztegeljünk!
Megteremtjük meglátjátok,
mindenütt a boldogságot.

Játékok

FOLYTASD A DALT!

Együtt énekelnek a résztvevők. Lehetőleg olyan nemzetközi dalt, amelynek több versből álló szövege van.

Éneklés közben mindenki a vezetőt figyelje, mert ha a jobb kezét felemelve jelt ad, abba kell hagyni mindenkinek az éneklést, és hang nélkül, gondolatban folytatni a dalt. Közben teljes csöndnek kell lenni, semmi olyan hangot nem lehet adni, amely az ütemet jelezheti. Néhány másodperc elteltével a vezető rámutat az egyik játékosra, s ennek kell hangosan folytatni a dalt, ahol következik. Ha helyesen vágott bele, akkor néhány hang után a többiek is csatlakoznak hozzá, s együtt éneklik a dalt mindaddig, míg a vezető újra fel nem emeli a jobb kezét.

CSAK PARANCSRA

A játékosok körben ülnek az asztal körül. A vezető mesél, tetszés szerinti történetet. Parancsokat szó a történetbe, amelyeket a játékosoknak teljesíteniük kell. De csak akkor, ha a parancs megfogalmazása felszólító mód, egyes szám, második személy. Tehát ha azt mondja: nyisd ki a szád — akkor minden játékos szájat tát. De ha így mondja: nyissátok ki a szátokat — akkor senki se mozdul.

A parancsok teljesen bele vannak szőve a történetbe, egyik szereplő mondja a másiknak, vagy a szereplők utcai táblákon olvassák — és így tovább. Kétszeresen figyelni kell tehát. Aki a helyes parancsot nem teljesíti, vagy eltérő formájú parancsnak engedelmeskedik, kiáll a játékból.

CIMEA-DAL

Szöveg: Csanády János — Zene: Mikis Teodorakisz

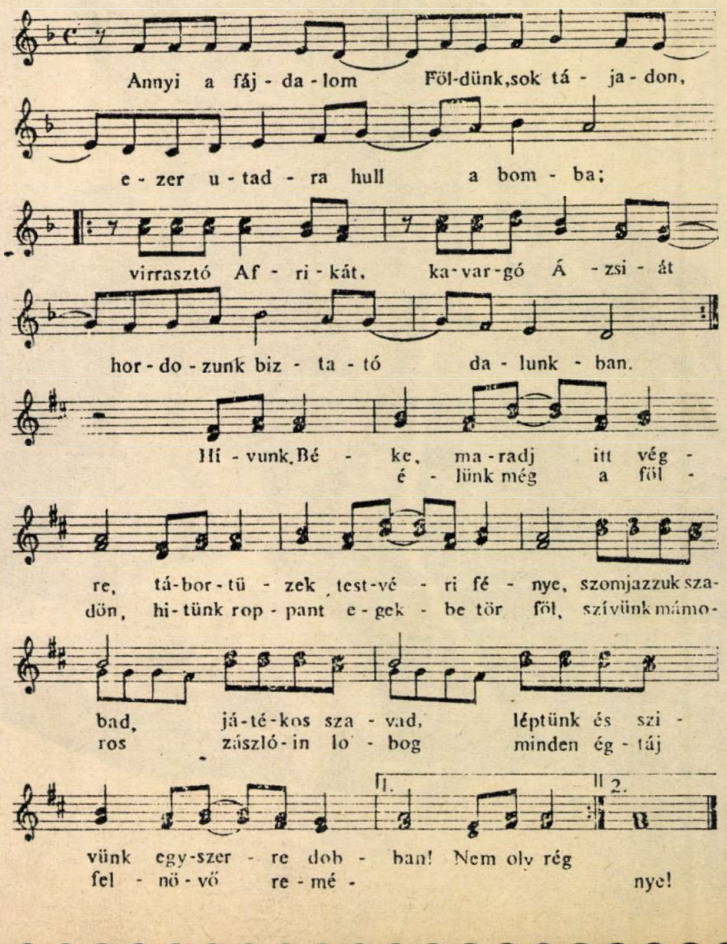

VIKI 20 ESZTENDŐS!

Minden évforduló, megemlékezés módot nyújt ahhoz, hogy egy-egy pillanatra kiragadjuk magunkat teendőink sodrásából, felidézzük az ünnepelt múltját, elidőzzünk közös emlékeinknél: Most, hogy a CIMEA megalakulásának 20. évfordulóját köszöntjük, egy kicsit szakítunk ezzel a hagyománnyal, és inkább a holnapjára, a Föld valamennyi gyermekének holnapjára gondolunk.

Húsz esztendővel ezelőtt, 1958. február 15-én a DIVSZ végrehajtó bizottsága egyhangú határozatot hozott a CIMEA (Gyermek- és serdülőkori mozgalmak nemzetközi bizottsága) megalakulásáról. A jubileum alkalmából Alföldy Tádéval, a CIMEA főtitkárával beszélgettünk.

— Milyen célok megvalósítását tűzte maga elé a CIMEA az elmúlt két évtizedben?

— Két fő célkitűzésünk volt. Elsősorban a világ gyermekeinek jogaiért küzdöttünk, ugyanakkor igyekeztünk összehangolni a különböző haladó gyermekszervezetek munkáját. Szolidaritási akciókat szerveztünk azokért a gyerekekért, akiknek a jogait különböző módon veszélyeztették. Így történt ez egyebek között a ciprusi, a közel-keleti válság idején, a vietnami háború alatt is. Ennek a húsz esztendős következetes munkának köszönhetjük azt, hogy 1976-ban az ENSZ 31. közgyűlése úgy határozott, hogy 1979-et a „Gyermekek Nemzetközi Évének" nyilvánítja.

Alföldy Tádé

— Milyen feladatok várnak a jubileum kapcsán a közeljövőben a CIMEA-ra?

— A születésnapot természetesen méltóképpen akarjuk megünnepelni. Jelenleg az a legfontosabb célkitűzésünk, hogy nyáron, a kubai VIT-en érdekes, változatos, gazdag gyermekprogram is legyen. Terveink szerint két alapvető része lesz az ifjúsági fesztivál gyermekműsorának. Az egyik: létrehozzuk a Gyermekbarátok Klubját — felnőtteknek. Itt a különböző gyermekmozgalmak vezetői, tanárok, jogászok, orvosok vennének részt szemináriumokon, előadásokon, tanácskozásokon, amelyeknek központi témája a gyermekek jogainak megvalósítási lehetőségei

Gladys Marin, a chilei ifjúsági szövetség főtitkára

VIKI 20 ESZTENDŐS!

Chilei szolidaritási nap az I. Gyermekfesztiválon

„Ragyogjon mindig a nap"

A konferencia témája: ugyancsak a gyermekek jogai. Egyébként a Gyermekek Nemzetközi Éve alkalmából a CIMEA nagy központi tábort szeretne létesíteni. A Magyar Úttörők Szövetsége Országos Elnökségét foglalkoztatja a gondolat, hogy esetleg hazánk adjon otthont első ízben a tábornak. Úgy tervezzük, hogy ésszerű időközönként érdemes lenne rendszeresen létrehozni ezt a tábort. Rendkívül nagy jelentőségű lesz az a nemzetközi kormányszintű fórum, amely Budapesten tanácskozik majd 1979-ben. Ez a fórum hivatott arra, hogy megvitassa a gyermekek jogait.

— A CIMEA két évtizedes tevékenységének legalaposabb értékelését február 23. és 26. között a CIMEA berlini V. kongresszusa adja majd meg.

— Miként ünnepelhetik méltóan a CIMEA évfordulóját az úttörők?

— Úgy gondolom, hogy az évforduló jó alkalmat nyújt ahhoz, hogy az úttörők még alaposabban, jobban megismerjék a CIMEA célkitűzéseit, hogy népszerűsítsék tevékenységét. Alapítsanak CIMEA klubokat, őrsöket, rajokat. Az őrsök rendezzenek például CIMEA vetélkedőket, a csapatok CIMEA farsangot, CIMEA-napokat. A CIMEA klubhálózat örvendetesen bővül, egyre több helyen kerül díszhelyre a CIMEA jelképe: a kedves Viki-figura, érdemes megbecsülni, hiszen nem hálátlan, sok-sok hasznos, érdekes ismerethez, játékhoz juttatja mindazokat, akik barátságot kötöttek vele.

B. F.

Szücs Istvánné és Fedulova, a szovjet úttörők főtitkára

Érdekes látvány a jelvény gyűjtemény

lennének. A másik rész: nemzetközi gyermektábor lesz a Havannától mintegy harminc kilométerre fekvő, húszezer gyerek befogadására alkalmas úttörőtáborban. A tábor programja fesztivál jellegű lesz, a résztvevők igényeinek megfelelően alakul majd.

— Sok teendő vár ránk a Gyermekek Nemzetközi Évének előkészítésével kapcsolatban is, hiszen ebből az alkalomból egy sor nemzetközi tanácskozást rendezünk, amelyek közül kiemelkedik az Algériában tartandó világkonferencia

Tábornyitás az artyeki nemzetközi táborban

Fotó: Horváth Mária

Elmúlt harminchárom éve,
hogy fővárosunkban elnémultak
a pusztulást, halált osztó fegyverek.
Budapest felszabadult.
Emlékezzünk azokra, akik
életükkel váltották meg életünket.

PAPP LÁSZLÓ:

A városligeti tónál

(Budapest felszabadulásának évfordulójára)

Mikor még árvult, zúzott volt e város,
a kínzó, hosszú csatazaj után,
mi volt e kedves, szép tündéri tájon?
Mesélj nekünk, te korhadt, vén platán!
Mit láttatok ti partmelletti fűzfák,
s ti fényre feljött sápadt emberek?
Mit köszönthettek Vajdahunyad-várnál
a februári fagyos reggelek?

... Itt feküdtek a kilőtt tankok sorba?
Letaglózott, különös állatok;
tegnap még tépni, fenyegetni tudtak,
féltek tőlük a házak, házsorok.
Halált osztó, meglakolt sánta ágyúk,
halomra hordott, gőgös fegyverek,
tört szuronyok, rohamsisakok átlukasztva;
háborús, véres, ócskavas-telep,
ez volt a táj, ez volt a tómedence,
lőporfüstös, vad szomorú vidék.
Nem karcolták száguldó, fényes korcsolyákkal
tükörsima, szép befagyott vizét.

... Tiétek már, egészen az lett ez a város
a játszótér, a tó, a víz, a jég.
Szilaj, merész fiúk, sikongó kisleányok
nektek a múlt csak mese, semmiség.
Ne is tudjátok ti már csak a békét;
de néha-néha emlékezzetek!
Ne feledjétek: ki hullatta vérét
és hogy ez ország mit tett értetek.

NYOLCADIKOS FIÚK! GONDOLJATOK A JÖVŐTÖKRE!

Jelentkezzetek szakmunkástanulónak a 31. sz. Állami Építőipari Vállalatnál! Budapesti és vidéki szakmunkásképző intézetekben az alábbi szakmákban képeznek szakmunkásokat a vállalatnak: **kőműves, ácsállványozó, vasbetonkészítő, festő-mázoló-tapétázó, hidegburkoló, vas- és fémszerkezeti lakatos, villanyszerelő, építőgépszerelő és épületasztalos, vízszigetelő, csőhálózat- és berendezésszerelő.**

A 3 év kiképzési idő alatt ingyenes kollégiumi ellátásról és étkezésről gondoskodunk. Téli és nyári munkaruhát adunk. Az ösztöndíj összege a tanulmányi eredménytől függően változik. A vasbetonkészítő, az ács-állványozó és a kőműves szakmákban havi 200,— Ft ösztöndíjkiegészítést fizetünk. Aki a vállalattal szerződést köt, további 250,— Ft társadalmi ösztöndíjban részesül.

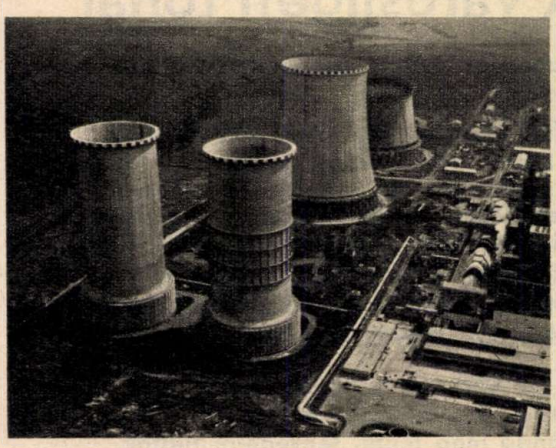

A harmadikosok teljesítménybért kapnak, havi keresetük 1200,— Ft-tól 1600,— Ft-ig terjedhet.

Sportolásra és üdülésre lehetőség van. A sikeres szakmunkásvizsga letétele után a vállalatnál maradó fiatalok külföldi munkahelyeken is dolgozhatnak.

Válasszatok szakmát!

Gyertek az építőiparba!

Vegyetek részt az országos jelentőségű nagyberuházások kivitelezésében!

Jelentkezni lehet személyesen, levél útján vagy jelentkezési lap elküldésével.

31. sz. Állami Építőipari Vállalat
Szakoktatási csoport
1364 Budapest V.,
Petőfi Sándor u. 7.

NYOLCADIKOSOK!

Pályaválasztásotokhoz figyelmetekbe ajánljuk, hogy a CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR jó lehetőséget kínál a szakma tanulásához.

Fiúk jelentkezését várjuk gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.

Lányokat gyógyszergyártó tanulónak veszünk fel.

Gyógyszergyártó korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.

Vállalati ösztöndíj.

A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk:
CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR
Budapest IV., Tó u. 1–5. Oktatási osztály.
Telefon: 229-900 (531-es mellék) és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG
Budapest XXII., (Nagytétény), Bányaléq u. 2.
Személyzeti osztály.
Írásbeli jelentkezés: 1325 Budapest, Postafiók 110.

EURÓPAI IFJÚSÁGI LESZERELÉSI KONFERENCIA
STOP!
BUDAPEST 1978

MIT ÉR A JÁTÉK GYEREKEK NÉLKÜL

Az Országház gyönyörű kongresszusi terme három napon át földrészünk fiataljainak „szószéke", az Európai Ifjúsági Leszerelési Konferencia színhelye volt.

A kapitalista országokból érkezett fiúk és lányok jövőről alkotott elképzelése nagyon is eltér a szocialista országokból jött fiatalok elképzelésétől, de abban mindannyian egyetértettek, hogy a fegyverkezésnek stoptáblát kell állítani.

Sürget az idő, mert az újabb és újabb fegyverek előállítása naponta egymilliárd dollárjába kerül az emberiségnek. Pedig mennyi gondot, fájdalmat lehetne ennyi pénzen enyhíteni. Földünk 900 millió lakója még ma is éhezik. 800 millió beteg nem részesülhet orvosi ellátásban, nem juthat gyógyszerekhez. Számítógéppel irányítható, a hangnál is sebesebb bombázókat gyártunk, de 800 millió olyan felnőtt él a világon, aki se számolni, se írni-olvasni nem tud. És 300 millióra tehető azoknak a gyerekeknek a száma, akik nem járhatnak iskolába.

A legújabb és egyik legiszonyúbb fegyver feltalálója mondta nemrég: „Nem érzek lelkiismeret-furdalást a neutronbomba miatt, mert gyors halált biztosít, s csak az élőlényeket pusztítja el." De hát miként feledkezhet meg egy tudós arról, hogy az ember nem a gyors halálra, hanem az életre, boldogságra született? Mit ér a szép ház lakó nélkül? A kert kertész nélkül, s a játék gyerekek nélkül?

Földrészünkön béke van. De Európa fiataljainak közös „kiáltása", leszerelési javaslata nagyon időszerű. Hiszen a világ néhány helyén még dörögnek a fegyverek. Ki tudja, hogy három nap alatt, amíg a konferencia ülésezett, hányan haltak meg? Hány gyermek maradt árván Etiópiában, a vietnami–kambodzsai határ mentén!

Az állandó veszélytől akkor szabadulunk meg véglegesen, ha eltűnik minden fegyver a Földről.

Faragó György

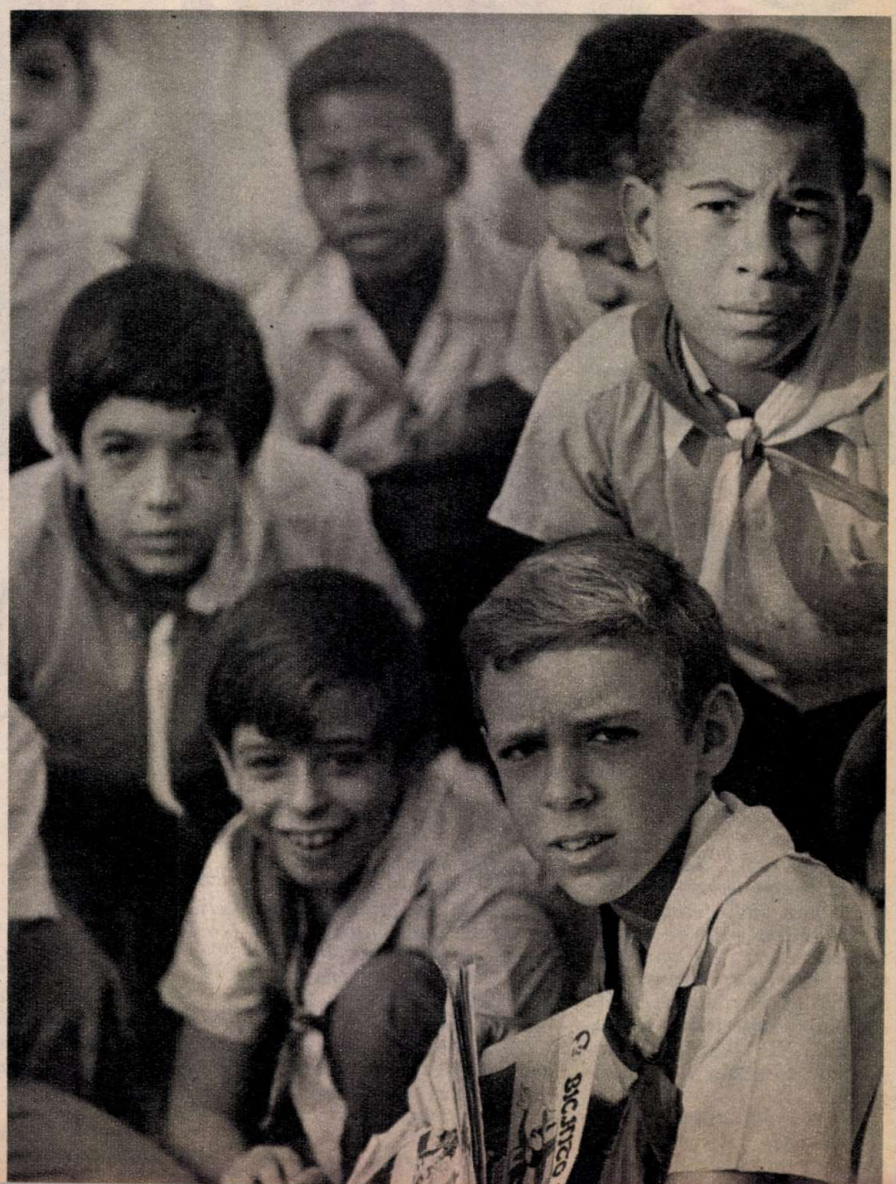

GOROG JÚLIA RAJZA

Amikor a 7. b-sek megtudták, hogy barátjuk édesapja már 1945 előtt ifjúkommunista volt, be is börtönözték érte — meghívták, beszéljen azokról az időkről. A beszélgetés azóta többször ismétlődik a budapesti, XIV. kerületi Ungvár utcai iskola 7. b-s rajával.

Attila édesapja, Budai József azt is elmesélte, hogy a felszabadulás után nyomozóként a fasizmus idején eltűnt kommunista harcosok meggyilkolásának körülményeit kutatta, gyilkosaikat kereste. Így került kezébe egy napon a gyereküket kereső Rónai-szülők levele.

A 7. b-sek körében kérdés kérdést, szó szót követett. A raj rövidesen elhatározta, hogy január 26-án, Rónai József ifjúkommunista és társai, a Vörös Brigád harcosai meggyilkolásának napján felveszi a Brigád nevét.

●

Karácsony táján a szovjet katonák gyűrűje bezárult Budapest körül. A várost még a fasiszta német megszállók, meg magyar szövetségeseik, a nyilasok és a Horthy-hadsereg maradványai uralták.

Akkor már alig volt utca, ház, ahonnan ne hurcoltak volna el a halálba férfiakat és nőket, gyerekeket, fiatalokat és öregeket a fasiszták. Elhurcolták a zsidókat származásukért; a katonaszökevényeket, mert nem akartak értelmetlenül meghalni egy aljas és vesztett háborúban; elhurcolták a kommunistákat és más, haladó, becsületes embereket a meggyőződésü-

Budai József nyomozómunkájáról beszél

VOLTAK ?

kért, s mert szembeszálltak a fenevaddal.

A város félt, reszketett. Pincékbe bújó lakói nem tudták, mit fognak enni, nem tudták mivel fognak fűteni, nem tudták meddig tart még, hány áldozatot szed még a fasiszta őrület. A város várta a felszabadulást. És voltak emberek, akik nemcsak várták a felszabadulást, de tettek is érte, vállalván minden veszélyt.

●

1944 őszutóján, a mai Gorkij-fasor egyik elhagyott villájába beköltözött pár fegyveres fiatal. Igazolványaik szerint a 14/2-es KISKA, azaz a zuglói Kisegítő Karhatalmi Alakulat tagjai voltak. Jobbára leventékből szervezték, márpedig a leventeintézmény éppen a szovjetellenes háború céljait szolgálta, a levente a horthysta hadsereg afféle előiskolája volt.

Csakhogy ekkor már a leventék — szakmunkástanulók, diákok — nagy része is egyre többet gondolkozott azon, hogy hol lenne az igazi helye, kik ellen, kinek az oldalán, milyen ügyért kellene harcolnia... Így történhetett meg, hogy néhány ifjúkommunistának, Rónai Ferencnek és társainak sikerült beépülni a 14/2-es KISKA-alakulatba. Így történt, hogy ott megnyerték a fasiszták elleni harcra a fiatalokat. Így alakult meg a zuglói Vörös Brigád.

Az volt a tervük, hogy kitörnek a városból és csatlakoznak a szovjet katonákhoz. De egy napon németek vették körül a mai Gorkij-fasori villát. Akiket ott találtak, elhurcolták.

●

Kik voltak?

Villantsunk fel egy arcot közülük.

A fasori elhagyott villa új lakóinak kommunista összekötője, Braun Éva huszonhét éves volt.

Édesapja a Tanácsköztársaságban való szereplése miatt mellőzött nagyhírű tudós halála miatt Éva nem mehetett egyetemre. A három idegen nyelven beszélő tiszviselőnő, akit a család ismerőse, József Attila egy versében költőtársának nevezett, már húszéves korában a kőbányai munkásotthonban kommunista ifjúsági vezető volt. Kulturális munkát végzett — a Zeneakadémián is rendeztek hangversenyt — szervezte a Vörös Segélyt, közreműködött munkás—paraszt ifjúsági találkozók létrehozásában. Részt vett abban az 1939-es akcióban, ahol több ifjúkommunista a rákosi gyakorlótéren feliratokkal és röplapokkal meghiúsította a budapesti leventék nagy gyakorlatát.

Kétszer is elfogták. Vallatták, bebörtönözték, internálták. Kommunista fogolytársainak Thomas Mannról, a nagy német humanista, antifasiszta íróról beszélt. Walt Whitman amerikai költő verseit szavalta nekik.

A német megszállás alatt már álnéven, teljes illegalitásban élt. Nyomdai összekötő is volt: papírt szerzett, és terjesztette a kommunista nyomda termékeit. Hetenként átvett három kétkilós csomagot, röplapokat egy kerékpárostól, és még ugyanabban az utcában, kétpercenként továbbadta három másik összekötőnek.

Egy Nyugati pályaudvar melletti étteremből, ahol két ifjúkommunista társnőjével találkozott, a nyilasok elhurcolták.

●

A 14/2-es KISKA-alakulat nem tört át a szovjet csapatokhoz. Nem törhettek át, mert mintegy ezer fiatalt, az alakulat elérhető, felderíthető tagjait ugyancsak elhurcolták. A Vörös Brigádba szervezett fiatalokat, és azokat, akik bevallották, hogy zsidó származásúak, megölték.

Braun Évát és a Vörös Brigád vezetőit, Rónai Ferencet és társait több héten át kínozták a budai várban a németek és a nyilasok. Január 26-án meggyilkolták őket.

Ekkor már a város nagy részében házról házra menő harcot vívtak a felszabadító szovjet katonák.

●

Az Ungvár utcai iskola 7. b-s raja január 26-án felvette a Vörös Brigád nevét.

Padányi Anna

GYŰJTŐSZENVEDÉLY

HÓ HANCÚR

HINTA TÉLEN

– Fészket szedsz, Kovács?

NINCS AKADÁLY

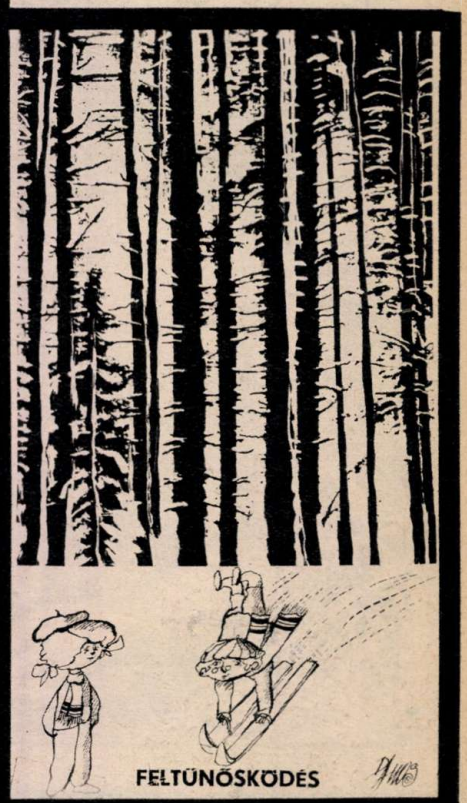

FELTŰNŐSKÖDÉS

BARKÁCSÖTLET

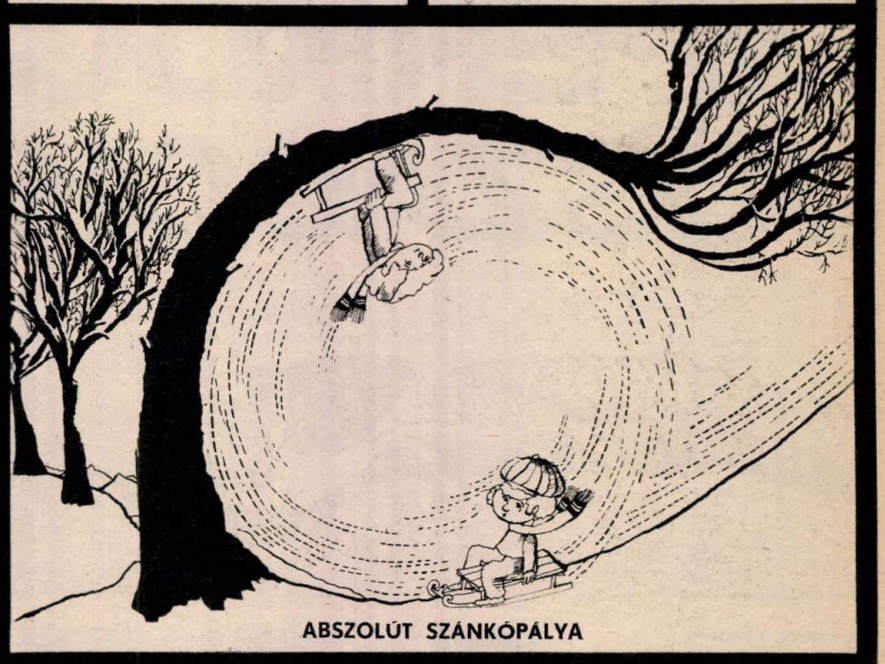

ABSZOLÚT SZÁNKÓPÁLYA

A hóval együtt jár a vidámság, amely gyereket, felnőttet egyformán hatalmába kerít. A hó-humort a Ludas Matyi karikaturistája, Dallos Jenő rajzolta

Szerencsére nem vagyunk közönséges hörcsögök, mert lenne mit mondanunk! Ki gondolt például a természetes mozgásigényünkre?!

Az ellátás úgy-ahogy megfelel, de az már mindenképpen disznóság, hogy az egész lakásban nincs egy nyomorult tükör!

PIPERKŐC JÓSZÁGOK

Nehezen viselem a társasági élet teljes hiányát. Mit ér a legszebb ruha, ha nincs aki irigyelje?

Megette a fene... Gondtalan élet ide, összkomfortos ketrec oda, a végén mégiscsak kucsma lesz az emberből...!

Szó ami szó, a képeken látható jószágok alaposan kicsípték magukat. A nyulak, a galambok, a baromfik, meg a hörcsögök piperkőc rokonai ezek, „akik" a dicső, ám végtelenül szeszélyes természet jóvoltából díszes ruhákban parádézhatnak.

És hiába ismerjük unalomig a közmondást, miszerint nem a ruha teszi az embert, mégis kiváltságos helyzetet biztosítunk számukra, óvjuk, dédelgetjük, babusgatjuk őket.

Ők persze mindezt egészen természetesnek tartják, mint általában mindenki, aki kiváltságos helyzetben van, és nem is sejtik, hogy gondtalan életüket kizárólag pokoli szerencséjüknek köszönhetik. De hallgassuk meg, hogyan vélekednek sorsukról ők maguk. Nekünk ugyanis – azonkívül, hogy megcsodáltuk díszes külsejüket – sikerült szóra bírni őket.

Íme:

Nem nyilatkozom! Mióta megtudtam, hogy nem a címlapon fogok szerepelni, már nem is érdekel az egész!...

TÉL A SASVÁR ELŐTT

Parádsasváron, a SZOT gyermeküdülőjében ilyenkor télen is vidám az élet. Szerencsére, az ilyen magasabb helyeken még az enyhébb napokon sem olvad el a hó, így hát a szánkó mindennapos játékszer. Ebbe az üdülőbe elsősorban betegségből felépült gyerekek jutnak be, akiknek igazán szükségük van a jó levegőre.

A HÉT VICCE

Két fiú pecázik. Először egy kalapot húznak ki a vízből, aztán egy cipőt és végül egy kabátot, meg egy pár csizmát.

Egyikük megijed és azt mondja a barátjának:

— Gyorsan hagyjuk abba! Gyere! Ott lent lakhat valaki.

SALAKPÁLYA ÉPÜL

A sarkadi 2. számú iskola tanulóinak régi vágya volt egy kisméretű salakos pálya megépítése az udvaron. Ennek érdekében a község szocialista brigádjai szocialista szerződést kötöttek az iskolával.

A saját anyagi erőből és társadalmi munkával megépítendő tornapálya az iskolai testnevelést és a tömegsportot segíti elő, mivel a létesítményt a gyerekeken kívül az építésben résztvevő brigádok, gyárak, intézmények, valamint a tsz-ek is igénybe vehetik.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

SZAVALÓ- ÉS SAKKVERSENY

A „jubileumi úttörőnapok" alkalmából — a Szabolcs-Szatmár megyei Szamuely Tibor Úttörőház fennállásának 25. évfordulója tiszteletére — meghívásos szavalóversenyt rendeztek Nyíregyházán. A megyei versengésen járásonként és városonként két-két kisdobos, illetve úttörő vett részt. Összesen közel 60 pajtás mérte össze versmondó képességeit a zsűri előtt.

A kisdobosok között Kulcsár Mónika csarodai kislány bizonyult a legjobbnak. Az úttörők versenyében Cserfalvi Judit, a nyíregyházi 5. számú iskola tanulója győzött.

A jubileumi úttörőnapok alkalmából az úttörőházban működő szakkörök munkáiból színvonalas kiállítást rendeztek.

TIZENEGY ORSZÁGBA LEVELEZ...

... a győri 705. számú Gárdonyi Géza Úttörőcsapat Pionírbarátság raja. Szeptemberben és októberben küldték ki a leveleket a képeslapokkal együtt, hogy februárban a CIME.A megalakulásának 20. évfordulóján már széleskörű nemzetközi levelezésről számolhassanak be. A választ izgatottan várták, és meg is érkezett. A harminckilenc külföldi gyerek képeslapokkal, bélyegekkel, és egyéb apró dolgokkal gazdagított leveleket küldött. A kapott levelekből megismerték a lengyel, a csehszlovák, a román, a szovjet, a német, az olasz, a francia, a svéd, a finn, a ciprusi és a mongol gyerekek életét, iskolarendszerét, tanulását, szabadidős programjaikat és úttörőmunkájukat. A szocialista országokba orosz nyelven, a nem szocialista országokba német, olasz és angol nyelven leveleznek. Eddig 144 képeslapot kaptak. Két kubai pajtásnak is küldtek levelet, mert a VIT évében velük is szeretnének barátságot kötni.

▲ LÁTOGATÓK AZ ŰRBEN

Jurij Romanyenko és Georgij Grecsko szovjet űrhajósok már hosszabb ideje tartózkodnak a kozmoszban a Szaljut—6 űrállomáson. Január közepén két másik szovjet űrpilóta — Vlagyimir Dzsanibekov és Oleg Makarov — (képünkön) meglátogatta őket a Szojuz—26 űrhajó segítségével. A látogatás legérdekesebb mozzanata az volt, hogy az űrállomáshoz, az űrkorszak történetében elsőként, két űrhajó kapcsolódott. A két vendég kozmonauta öt napot töltött az űrben és Celinográdtól 310 kilométerre, a hóborította kazah sztyeppén értek földet.

KÉSZÜLŐDÉS A VIT BAZÁRRA

Bábkészítés volt a debreceni úttörőházban. A foglalkozást a Lúdas Matyi bábszínház tagjai rendezték a gyerekek számára, akik a város úttörőcsapataiból jöttek. A foglalkozás végén a gyerekek felajánlották munkájukat a VIT bazár számára. A márciusi bazárt a VIT Klub tagjai szervezik meg. A bazár bevételét a klub tagjai befizetik a VIT-alapra.

◀

GULLIVER LILIPUTBAN?

Nem! Nem a mesék világába enged bepillantani ez a kép, hanem az Állami Pénzverő ötvösműhelyébe, ahol Rausch Endre mini barokk hintót készít. Az ötvösműhely dísztárgyai egyébként a világ minden részébe eljutnak.

▼

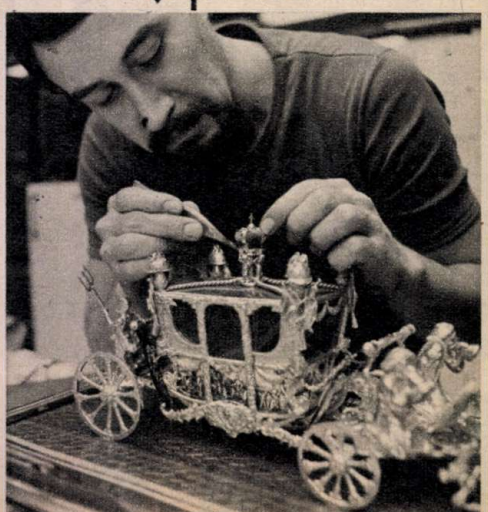

A távoli Egyiptom és Mezopotámia legszebb, legősibb alakjait idézik elénk az égetett kerámia képek

FÖLFELÉ A LÉ

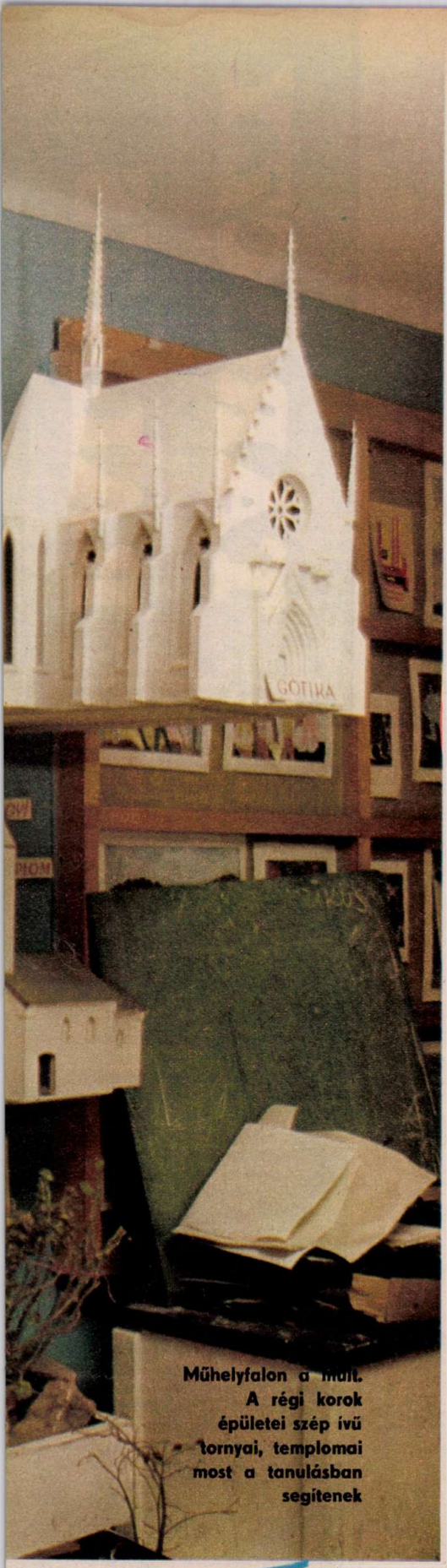

Műhelyfalon a múlt. A régi korok épületei szép ívű tornyai, templomai most a tanulásban segítenek

Néhány perces magyarázat, egy-két mozdulat és a rajz máris jó. Barna Árpád tanár szívesen segít.

Figyelő arcok, csendes szavak. A műteremben a múlt emlékei között, a mai falut rajzolják a gyerekek

Már sajnálom, hogy nem számoltam. Most pontosan tudnám, hány lépcső vezet a műhelyig. Hány lépést kellett megtennem, hogy az őskortól a huszadik századba jussak...

Valójában csak egy emeletnyi az út. Ám ha történelmi időt mérnénk, több évezredet kellene összeszámolnunk. Hiszen lent még a barlangrajzokkal ismerkedtünk, később mezopotámiai, egyiptomi figurák tűntek elénk, hogy aztán helyet adjanak a román kornak, s elvezessenek az üvegajtón át a rajzpapírig és a zsírkrétáig.

Egy Somogy megyei iskolában, Kéthelyen Barna Árpád tanár munkája nyomán így elevenednek meg a művészeti korszakok. Szemnek szépen, diákoknak hasznosan mutatják az alkotó ember első próbálkozásait, az építészet remekműveit.

Horváth Zsuzsa, Szabó Éva, Kuti Zoli még alig lépte át a falu határát. Szita Kati és társai itt, ebben a kis faluban mégis képet alkotnak maguknak a világról, a távoli országokról, a művészetről. Számukra a tanulás, állandó új élményeket jelent. S azt, hogy a múltat a jelennel összekapcsolva — már nem lepődnek meg, nem állnak tétován, ha festőkről, építészekről hallanak.

FÖLFELÉ A LÉPCSŐN

A szakkör hét éve alakult. Az örökké zsibongó és sokszínű műhelyben a gótikus katedrálisok, szépívű tornyok illedelmesen illeszkednek a mai pillanatokat megörökítő rajzokkal.

Most a Mezőgazdasági Múzeum pályázatára készülnek. Mezei munkákról, gépekről, állatokról készült rajzok sorjáznak a hatalmas papírokon. Míg a többiek csendesen, elmélyülten dolgoznak, addig Balogh Ildikóval beszélgetünk. Ildikó Balatonkeresztúrról jár a szakkörre. Édesanyja hozta ide először, ő hallotta valakitől: a kéthelyi iskolában érdemes tanulni.

Ildi, az ötödikesek komolyságával meséli: mióta felcseperedett — sosem tudta elképzelni napjait kréták, rajzok nélkül. Kedvenc színeivel — a piros, sárga, világoszöld — már sok mindent megörökített. Édesanyját, és testvérét, Erikát is megrajzolta. Már pályát is választott magának.

— Rajztanár leszek, Pécsre fogok járni. Amit itt tanultam hasznosítani fogom.

Mit tanult, s mi változott a képein?

— Régebben, míg kicsi voltam csak meséket rajzoltam. Királylányokat, tündéreket. Most, hogy a tanár bácsi segít nekem, egyre jobban érdekel, mi történik a faluban, a mezőn.

Kuti Zoli hetedikes. Éppen egy hatalmas traktort rajzol. Még elégedetlen a kerekekkel, igazít rajtuk, feláll, messziről is megnézi. Összehunyorított szemében mosoly bujkál.

— Sikerült! Most elégedett vagyok!

Zoli a tájképeket szereti. Ha teheti hóna alá csapja a mappát, és kivonul a hegyre.

— Nézegetem a házakat, a dombokat, a színeket. Igyekszem úgy lerajzolni őket, ahogy felülről, a magasból látszanak. Mostanában minden érdekes arcra felfigyelek. Ha valakinek kajla a füle, nagyobb az orra, vagy szeplős — mindjárt a kréta után nyúlok...

Kedvencei a lovak.

— Órákig tudom nézni hogyan mozognak. Hogyan feszülnek futás közben az izmok, hogy ernyednek el pihenéskor, mi változik a testükön.

Kint már besötétedett. Lassan helyükre kerülnek a padok, rajzlapok, kréták. A kucsmás, sapkás, télikabátos kis csapat hazafelé indul. Mi is búcsúzunk. A félhomályos lépcsőházban megcsillannak a képek...

Dobozy Zsuzsa
Fotó: Gámán Gábor

TELEFÉNYKÉP

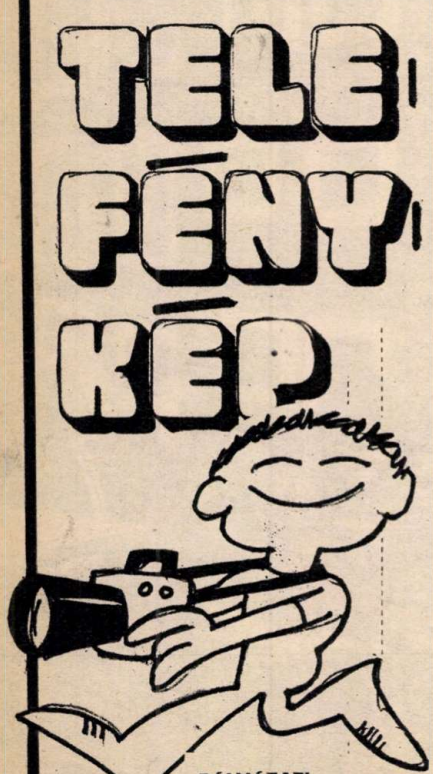

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS!

A Magyar Televízió Gyermekosztálya és a Magyar Úttörők Szövetsége újra meghirdeti – Telefénykép – pályázatát.

A pályázaton részt vehet minden tíztizenöt év közötti fiú és lány. Fényképezzetek és küldjétek be – a téma korlátlan. Technikailag gondosan megformált képeket várunk tőletek, mindarról, amit meg akartok örökíteni, amiről mondanivalótok, véleményetek van.

Küldhettek egyes képeket, ezekből legfeljebb hatot, vagy hat képből álló fotósorozatot, amely mindig egy képnek számít.

A képek 9×12, illetve levelezőlap méretűek legyenek. A beküldött képek hátoldalára írjátok rá neveteket, címeteket, életkorotokat és iskolátok címét.

A képek negatívját is be kell küldeni!

A beküldési határidő: 1978. március 10.

Címünk: Magyar Televízió Gyermek osztály, 1812 Budapest.

A borítékra írjátok rá: TELEFÉNYKÉP.

A beküldött fotók legjobbjaiból, valamint a TV Telefénykép-sorozatában látott díjazott képekből a KISZ Központi Művészegyüttes Székházában kiállítást rendezünk, amelynek megnyitója 1978. április 3-án lesz.

A legjobb fotók készítői a kiállítás megnyitásán kapják meg jutalmukat.

TARÓCZY BALÁZS

Taróczy Balázst „elkapni" nemcsak az ellenfeleknek, de a fotóriporteroknek is meglehetősen nehéz feladat. Világhírű teniszezőnk rengeteget utazik, talán nincs a világnak olyan pályája, ahol meg ne fordult volna.

A válogatott keret edzésén, a Körcsarnokban Szőke Péterrel az oldalán párost játszott a Baranyi–Benyik kettős ellen. A többszörös magyar bajnok, és sok nagy nemzetközi csata hősének arcán, nyoma sem volt a feszültségnek, pedig mindössze két nap választotta el az előző és a következő Király Kupa mérkőzéstől.

Tíz-egynéhány évvel ezelőtti kép jut eszembe. Akkor is ilyen vidám volt. Igaz, akkor egy jégpályán csetlő-botló, de játszani nagyon szerető gyerekként láttam. Az akkori úttörőből azóta világhírű sportoló lett, de játékkedve most, huszonnégy éves korában sem csökkent. A mérkőzéseit persze nagyon komolyan veszi, ezért látni ezeken a találkozókon olyan ritkán mosollyal az arcán. A hallatlan koncentrálás, a számtalan mérkőzés, a rengeteg edzés bizony alaposan igénybe vesz még egy ilyen jól felkészült versenyzőt is.

– Néha meglehetősen fáradt vagyok – mondja. – Ez azonban jóleső fáradtság, mert tudom, hogy csak ennyi munkával lehet eredményt elérni.

Kép és szöveg:
Szalay Béla

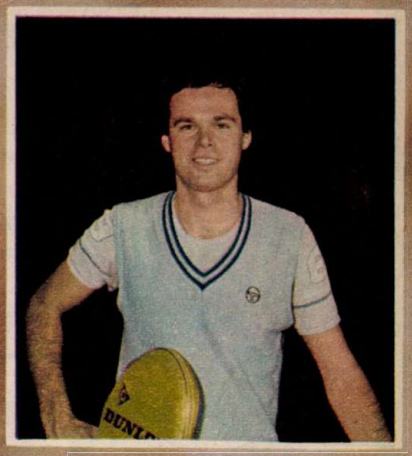

KEDVES ISMERŐS

6.

PAJTAS

DUNLOP

ALAKÍTSATOK

ÁLLATVILÁG

BARÁTI KÖRÖKET!

Szüntelenül ismerkedünk a természettel. Ki ne figyelné izgatottan a hangyákat, amint a nekik hatalmas faágacskákkal vagy éppen morzsával igyekeznek a boly felé? Ki nem örül, ha mókust pillant meg a fán, vagy ha az erdei séta közben őzike bukkan fel előtte?

De tudtok-e mindent ezekről az állatokról? Ismeritek-e mindennapi életüket, szokásaikat? Az állatkertek ketrecei előtt megállva bizonyára mindnyájatokban felmerül: milyen jó lenne jobban megismerni a tigrist, a mosómedvét, Afrika egzotikus állatait! Meg a mélytengerek élővilágát...

Segíteni szeretnénk nektek ebben!

Az Állatvilág című, havonta megjelenő újságot nektek is készítjük. Sok érdekes, izgalmas, az állatokkal és környezetükkel kapcsolatos kérdésre kaphattok választ belőle. Találó felvételeinken az állatok életének ritka pillanatait örökítettük meg. Ezzel kapcsolatos a felhívásunk is:

Alakítsatok állatvilág baráti köröket!

Az olvasószolgálat és a lap munkatársai változatos programokkal várnak benneteket. Ezek közül csak néhányat: állatkerti séták, diavetítések ritka állatok életéről, cserebere kisállatvásár, állatrajz- és fotópályázat. Anghi Csaba professzor, és Schmindt Egon a természet, az állatvilág kiváló ismerői, s még sokan mások szeretnének találkozni azokkal a gyerekekkel, akik szeretik a természetet, az állatokat, s akiket érdekel minden ezzel kapcsolatos kérdés.

Ha felhívásunk nyomán úgy határoztok, hogy megalakítjátok, akár iskolán belül, akár baráti társaságban az Állatvilág Baráti Kört, kérünk benneteket, írjatok!

Címünk: Lapkiadó Vállalat, Általános Olvasószolgálat, 1092 Budapest IX., Ráday u. 20.

Soraitokat szeretettel várjuk!

FIGYELEM!
Pajtás—EMO csomagakcióról részletesen a következő számunkban olvashattok.

A kísérleti

Együtt dolgozunk, kísérletezünk, építünk, ismerkedünk az elektronikával. Azt hiszem, helyénvaló, hogy ezúton és nevetekben is köszönetet mondjunk az Elektromodul vezetőinek az igazán takarékos kis alkatrészcsomagért, s az EMO KISZ-eseinek azért a nagy munkáért, amelynek során több mint százötvenezer alkatrészt becsomagoltak, s az egész akcióban aktívan közreműködnek.

Csomagunkban kétféle tokozású áramkör (a továbbiakban: IC) van, az egyik tranzisztortokban van, a többi (mármint a csomagok nagy részében) lapos tokban s a kivezetések párhuzamosak. Van a csomagban 16 kivezetéses IC is, de mi először a 14 lábúval foglalkozunk.

Aki már foglalkozott tranzisztoros kapcsolások megépítésével, az tudja, hogy ez esetben a kísérleti modell megépítése a végleges elrendezés előtt nem jelent különösebb problémát, hiszen a tranzisztor kivezetéseit egyenként be- és ki lehet forrasztani. Nem így van ez az IC-vel. Ezt csak egyszerre lehetne a kísérletek után kiforrasztani. (Csak megjegyzem, hogy azért nem is ritkán előfordul, hogy különböző okból szükségünk van a már beforrasztott IC-re, ezért a későbbiekben ismertetünk néhány módszert és eszközt a kibányászáshoz!)

Egy szó, mint száz: IC-vel kísérletezni csak megfelelő IC foglalattal kialakított kísérleti panelen lehet. Felvételünk a minta kísérleti panelről készült.

Mire van szükségünk a kísérleti panel elkészítéséhez? A csomagban találtok egy 14 kivezetéses IC foglalatot, szükség van még egy darab fóliás alaplemezre, az áramkör felrajzolásához megfelelő festékre, a maratáshoz vaskloridra és egy megfelelő edényre, egy kis VIM-re, dörzspapírra és — türelemre. Az elektronika nem lóverseny, itt kapkodni, hajrázni, hebehurgyáskodni nem lehet: csak precízen, alaposan, türelmesen szabad és lehet dolgozni, csak akkor érhetünk el eredményeket. S különösen vonatkozik ez az első munkánkra, amely egyébként talán az összes közül a legnehezebb, de a legfontosabb is. Hiszen a jó minőségben elkészített kísérleti panel a feltétele a további kísérletek minőségének, megbízhatóságának is. S ami legalább olyan fontos: ha sikerül (akárha többszöri kísérletre is) megfelelő próbapanelt építeni az egyrészt önálló mestermunkaként is szerepelhet a szakpróbán, másrészt megismerkedünk a nyomtatott áramkör kialakításának, elkészítésének legfontosabb fogásaival. Enélkül korszerű elektronikai berendezéseket építeni ma már nem lehet.

A tennivalónk tulajdonképpen az, hogy a 14 lábú integrált áramkör tokját egy panel közepébe forrasszuk úgy, hogy mindegyik lábnak megfelelő számozott kivezetése legyen, ezenkívül legyen a panelen még külön tíz forrasztási hely.

A rézfóliával bevont panel nagyságát a maratóedény méretei határozzák meg. Miután vaskloridos edénynek legcélszerűbb egy nagyobb, félliteres, öblös szájú, (maratás után lefődhető) befőttes üveget használni, az alaplemez mérete 65—70 milliméterszer 75—85 milliméteres lehet.

Első teendőnk: a méretre vágott alaplemez közepébe egy 7,6 mm×15 mm-es téglalapot rajzolunk, majd pontozóval, vékony szeggel, vagy egyéb hegyes szerszámmal a két hosszabb vonal mentén, egymástól 2,5

panel

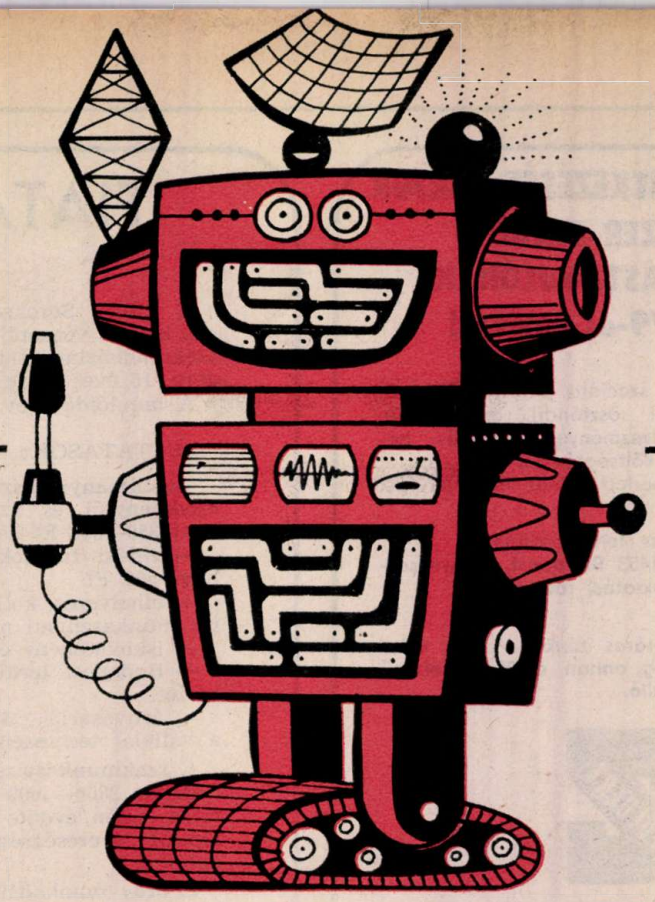

mm-re, összesen 14 jelet ütünk: ezzel biztosítjuk, hogy később pontosan ott fúrhassunk, ahol kell. Ezután két 2—3 mm-es lyukat fúrunk az alaplemezbe; maratáskor ezen keresztül függesszük fel szigetelt dróttal a panelt.

A nyomtatott áramkör pontos helyét ceruzával rajzoljuk fel az alaplemezre, amikor ezzel elkészültünk, karctűvel húzzuk ki a kontúrokat úgy, hogy amikor a panelt (nitróhígítóval, acetonnal, vagy denaturált szesszel, vagy közönséges VIM-mel, stb.) zsírtalanítottuk, a befestendő helyek körvonalai jól láthatók legyenek. Ezután ún. lemoshatatlan tussal, vékonyhegyű tustollal fessük ki a körvonalazott részeket. Gyenge minőségű lemoshatatlan tus, vagy nem megfelelő zsírtalanítás, illetve rézfólia esetén a vasklorid a festés alá mar, a folyadék lemossa a festéket, vagyis teljes csőd következhet be. Előnyösebb a lemoshatatlan tus helyett sellakkot denaturált szeszben feloldani, annyira, hogy azzal festeni lehessen. A sellakk színtelen, ezért az oldathoz öntsünk egy kis tust, hogy a kifestett rész jól látható legyen. A minta paneleket sellakk oldattal töltött 0,5 mm-es csőtollal festettük. Célunknak megfelel még a körömlakk is — szintén a szükséges mértékben felhígítva. Hagyjuk megszáradni a panelt és ha sehol sem pattogzik, vagyis jól tapad a festék, jöhet a maratás. Fél liter vízhez 10—15 dkg vasklorid elég, 30—40 perc múlva szépen lemart felületet kapunk. (Vigyázat! A vasklorid nagyon csúnya, kimoshatatlan sárgás foltot hagy, ezért nagyon ügyeljetek az alaplemez kivételekor!)

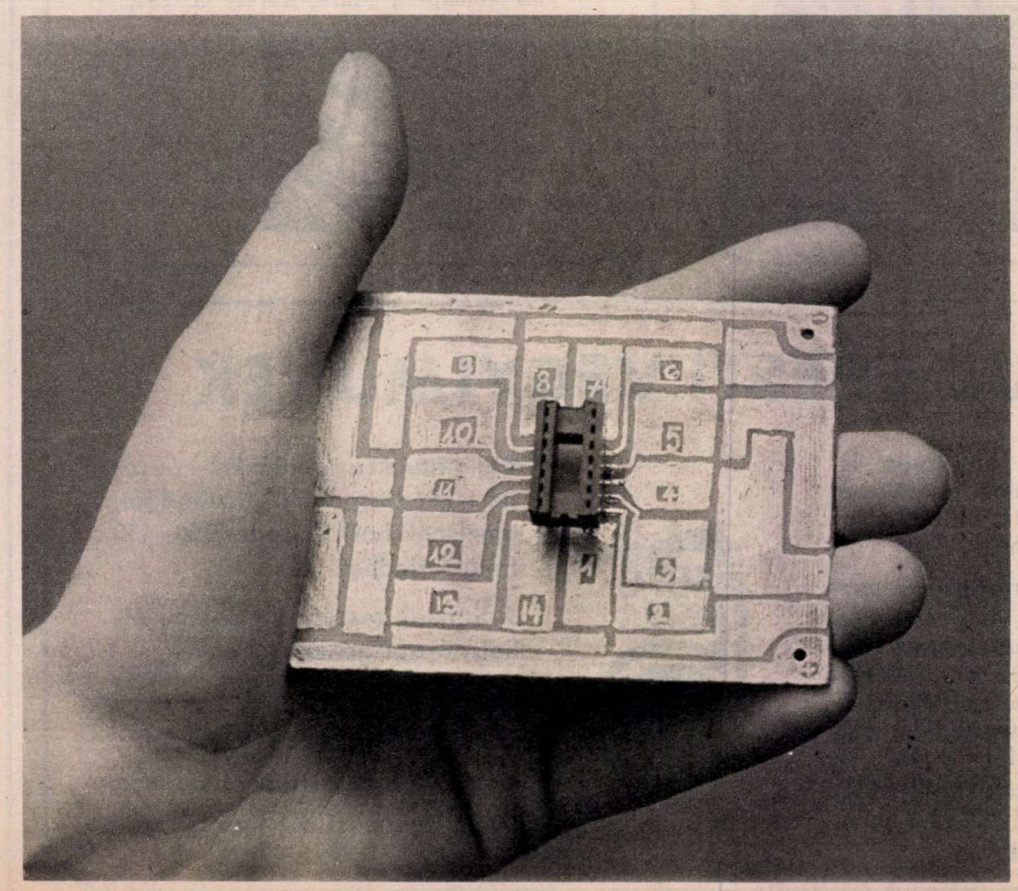

Az oldatból kivett panelt először forró vízzel kell leöblíteni, majd denaturált szesszel vagy körömlakk lemosóval kell a festéket eltávolítani. Ezután 0,8 vagy 1 mm-es fúróval kifúrjuk a pontozások helyét, majd csiszolóvászonnal szép fényesre csiszoljuk és denaturált szeszben oldott gyantával befestjük a nyomtatott áramkört.

A munka befejező része a legnehezebb. A tok 14 kivezetését, miután reszelővel, borotvapengével vagy dörzspapírral letisztítottuk, be kell illeszteni a 14 lyukba, csak annyira, hogy megálljon. Ezután tűhegyű pákával vagy Mikrofor illetve Sztárfor típusú páka hegyesre reszelt fejével beforrasszuk az IC tokot. Forrasztás után egy gombostűt dugva a tokba, mind a 14 kivezetés összeköttetését ohm-mérővel ellenőrizzük. Ezek után mindjárt hozzáláthattok a 16 kivezetéses IC-k kísérleti paneljének megtervezéséhez. Ehhez hosszú kivezetéses tokot vegyetek.

Bejczy Géza

FIATALOK JELENTKEZÉSÉT VÁRJUK ÉLELMISZER-ELADÓ SZAKMUNKÁSTANULÓNAK az 1978—79-es tanévre!

Tanulóink a következő szociális juttatásokban részesülnek: társadalmi ösztöndíj, munkaruha, ebédhozzájárulás, kedvezményes üdültetés, bejárók részére utazási költségtérítés.
Vidéki tanulók az albérleti díjhoz hozzájárulást kapnak.

Érdeklődés és részletes felvilágosítás:
ZÖLDÉRT VÁLLALAT, **1453 Budapest, Nagyvásártelep, személyzeti és oktatási főosztály, II. emelet.**

Megközelíthető: a Boráros térről a 2-es villamossal a végállomásig, onnan a 79-es jelzésű autóbusszal egy megálló.

ZÖLDÉRT

FIATALOK!

A PNYV Soroksári Textilgyára általános iskolát végzett fiatalokat felvesz szövő szakmunkástanulónak az 1978/79-es tanévre, 16 éves korig.
A tanulóidő 2 év.

JUTTATÁSOK:

tanulmányi ösztöndíj, a tanulmányi eredménytől és az évfolyamtól függően havi 350—600 Ft között,
— vidéki fiataloknak különélési pótlék, havi 500 Ft.
— elhelyezés kollégiumban, teljes ellátás munkaszüneti napokon is,
— iskolaköpeny és munkaruha,
— Budapest területére érvényes utazási bérlet,
— árúvásárlás 35%-os kedvezménnyel a vállalat termékeiből, 2000 Ft értékig.

A szakmunkásvizsga után fiataljaink jövedelme 2800—3000 Ft. Természetbeni juttatás címén évente egyszer 750 Ft-ot, valamint nyereségrészesedést kap minden dolgozó.

44 órás munkahét, kéthetenként szabad szombat.

JELENTKEZÉS személyesen vagy levélben a személyzeti és oktatási osztályon (szombat kivételével 8 és 14 óra között).

Címünk: PNYV Soroksári Textilgyár 1734 Budapest, Marx Károly u. 294.

„BUDAPRINT" BUDAPEST

A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK

szeretettel várja általános iskolát végzett fiatalok jelentkezését szakmunkástanulónak az alábbi szakmákban:

szervetlen vegyianyaggyártó, esztergályos, marós, hegesztő (kiemelt szakmák), autószerelő (budapesti lakosok részére), gépszerelő, villanyszerelő, szobafestő-mázoló, ács-állványozó, kőműves, asztalos. A tanulók a kiemelt szakmákban a tanulmányi ösztöndíjon felül havi 200 Ft ösztöndíj-kiegészítést kapnak.

1876 1976

Vállalatunk a tanulókkal szerződést köt társadalmi ösztöndíjra, amelynek havi összege 250—450 Ft-ig terjedhet.

A tanulók részére kollégiumi elhelyezésről gondoskodunk.

Jelentkezni lehet:
A BUDAPESTI VEGYIMŰVEK
személyzeti és oktatási osztályán
(1455 Budapest IX., Kén u. 5.)
Telefon: 277-275.

RAHAN — Küzdelem a horgascsőrűekkel 6.

A PEST MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

általános iskolát végzett fiúk jelentkezését várja SZAKMUNKÁSTANULÓNAK AZ 1978/79-ES TANÉVRE:

villanyszerelő, vas- és fémszerkezeti lakatos, ácsállványozó, központifűtés-szerelő, kőműves, épületasztalos, üvegező, vasbetonkészítő, tetőfedő-szigetelő, műkőkészítő, bádogos, épületgép-szerelő, szobafestő-mázoló, tapétázó, víz- és gázvezeték-szerelő szakmákban.

Vidékiek részére kollégiumi elhelyezésről, teljes ellátásról gondoskodunk.

Jelentkezés: személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatási osztályán.

CÍM: 1751 Budapest XXI., Kiss János altb. u. 19–21.
Megközelíthető:
a Boráros tértől gyorsvasúttal a második megálló.

A Fővárosi Szerelőipari Vállalat az 1978–79-es tanévre beiskoláz szakmunkástanulónak általános iskolát végzett fiúkat a következő szakmákba:

villanyszerelő,
víz- és gázszerelő,
központifűtés-szerelő,
vas- és fémszerkezeti lakatos,
kőműves.

Vidéki tanulók részére saját kollégiumunkban teljes ellátást adunk. Minden szakmában tanulóinkkal társadalmi ösztöndíjszerződést kötünk.

JELENTKEZÉS:

Fővárosi Szerelőipari Vállalat
1097 Budapest IX., Koppány u. 5–11.
Telefon: 336-560/46-os mellék.

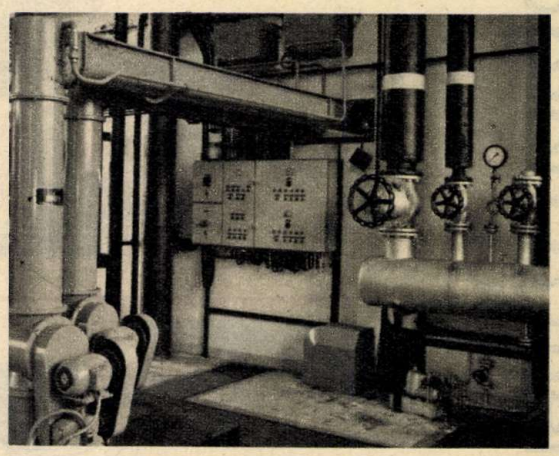

FŐSZER

FIATALOK! VÁR BENNETEKET A GÉPIPAR

A Csepel Művek Szerszámgépgyára szakmunkástanuló felvételt hirdet: **ESZTERGÁLYOS, MARÓS, KÖSZÖRŰS, GÉPSZERELŐ** és **FÉNYEZŐ** szakmában. Képzési idő a fényező szakmában 2, az egyéb szakmában 3 év. Jelentkezhetnek azok a fiatalok, akik 1978-ban fejezik be általános iskolai tanulmányaikat.

A vállalat tanulóinak külön ösztöndíjat ad, vidékieknek az esztergályos, marós, köszörűs és géplakatos szakmában kollégiumi elhelyezésről gondoskodik.

Érdeklődni lehet a tanulmányi csoport 278-600/16–90-es telefonszámon, vagy levélben.

Cím: 1751 Budapest Pf.: 91. CSM. Szerszámgépgyára tanulmányi csoport.

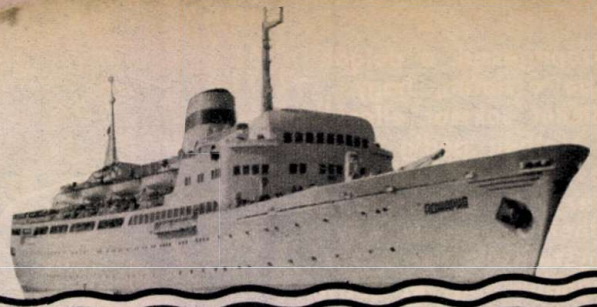

HÉT TENGEREN

Csodálatosan kristályos a víz, sehol egy fodor, vagy egy hullám, a napsugarak szinte átütnek a hatalmas kékségen. Amint azonban a ciprusi kikötő, Larnaka felé közeledünk, egyre zavarosabbá válik a tenger. Így van ez minden kikötőben, s mi több, mint egy hete hajózó öreg tengeri medvék, már tudjuk, rövidesen ismét partra léphetünk.

Első úticélunk a szigetország fővárosa, Nicosia. Mintegy 40 kilométerre van Larnakától. A házak tetején elhelyezett víztartályok okosan használják fel az összegyűlő napenergiát, meleg vízzel látják el a háztartásokat. Az októberben 26—27 fokos tenger télen sem hűl 16—17 foknál hidegebbre. Az áltaghőmérsékletet meghatározó napsütés decemberben is legalább napi hat óra, s így fűteni sem kell. Irigyeljük is a ciprusiakat!

Furcsa, kettős világ fogad bennünket a szigetországban. Az 1974-es ciprusi görög—török viszály nyomai, felhalmozott homokzsákok az utca egyik oldalán, mögötte török katona áll őrt, török zászló előtt. A másik oldalon ugyancsak homokzsák, de a zászló és a katona görög. Szúrósan néznek farkasszemet egymással, kezük fegyverük markolatán nyugszik. S hogy nem lőnek egymásra, az elsősorban az ott levő ENSZ-katonáknak köszönhető, akik rendfenntartó szerepet töltenek be Cipruson.

A város egyébként megszokott mindennapi életét éli. Megcsodáltuk az érseki palotát, a köztársaság fehér márvány emlékművét, s elmentünk a nemrég elhunyt érsek-elnök, Makariosz palotájához is, ahonnan a politikus a közel négy évvel ezelőtti puccs idején elmenekült. A palotát alaposan megrongálták a fegyverek. Idegenvezetőnk az épület egyik szárnyára mutat és fordítja az ott ékesedő transzparens egyik feliratát:

„Sohasem felejtünk!" — s azt is megtudjuk, hogy emlékeztetőül az épület egyik szárnyát jelenlegi állapotában hagyják meg.

Délután szabad program. A strand, Kitty a neve, nemcsak kétes tisztaságú, de nagyon köves is. Alaposan meg kell küzdeni, míg ellep minket a tengervíz... A partra való visszatérés hasonló nehézségekkel jár, talpunk megszenved minden lépésért. Ráadásul amikor megtudjuk, hogy édesvizű zuhanyt nem találunk a strandon, bánatosan bandukolunk vissza a ránk váró autóbuszhoz. Bőrünket csípi-marja a rárakodott só, alig várjuk úszó otthonunkat, az Adzsariját.

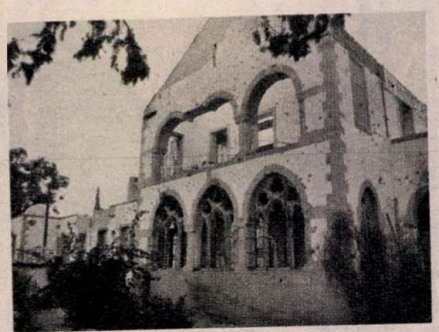

Az elnöki palota rommá lőtt szárnya Pálmafák árnyékából nézve, még vakítóbb a török mecset fehérre meszelt fala.

Másnap Limassolt és Paphost látogatjuk meg. Utunkat narancsligetek szegélyezik, több helyen füzérekben árusítják Ciprus almáját.

Rövid megállás következik a hatvanezer lakosú Limassolban. Szállodasora az év minden szakában vendégeket fogad.

Paphosban megcsodáltuk a Catovilla 1962-ben feltárt mozaikjait, melyet egy földműves szántás közben véletlenül fedezett fel. Eredetük az időszámításunk előtti harmadik századra tehető.

Egy elkésett kora délutáni ebéd egy paphosi vendéglőben, majd indulás vissza a larnakai kikötőbe. Este ciprusi görög fiatalokat lát vendégül hajónk. Rövid műsorukban népi táncokat mutatnak be.

Rövid búcsú nemcsak vendégeinktől, de Ciprus szigetétől is. Még késő este felszedi horgonyait hajónk, s a kapitány kiadja a vezényszót: „Teljes gőzzel előre!"

Következő állomásunk Egyiptom, Alexandria felé tartunk.

Szőnyi János

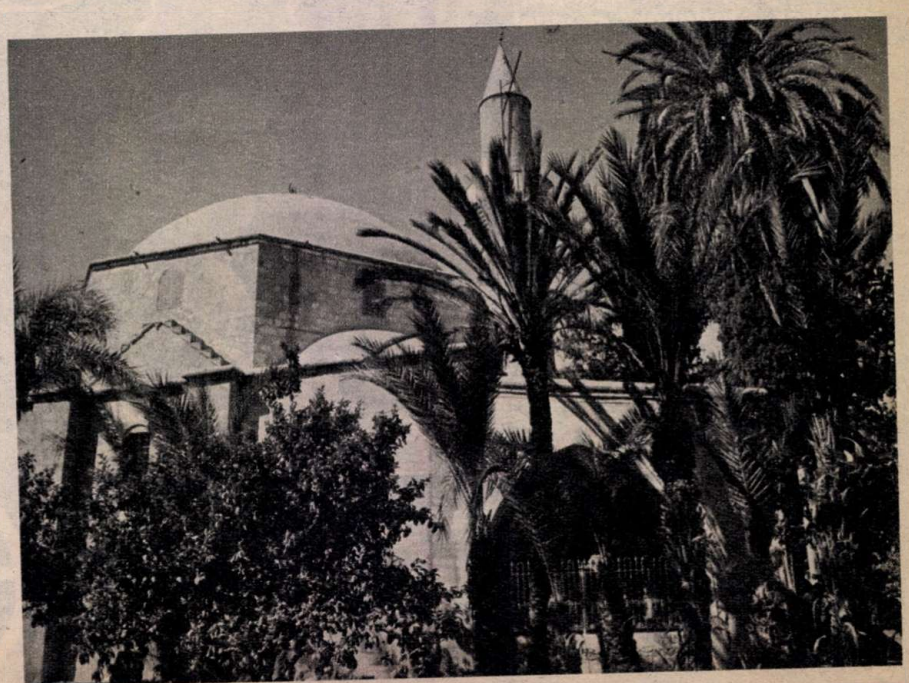

Éjjel hízik a jég

Minek szépítgessük a dolgot, valljuk be őszintén, hogy a felnőtteket sokszor ellenfélnek, legjobb esetben pedig afféle szükséges rossznak tekintjük, akiknek az a legfőbb feladatuk, hogy érthetetlen rigolyáikat ránk kényszerítsék. Azt is kár lenne tagadni, hogy ez nagyon sok esetben csakugyan így van. Viszont hosszú és lírai értekezéseket lehetne írni ennek az ellenkezőjéről, ezeket azonban a kutya sem olvassa el. Beszéljenek tehát a képek. Korcsolyázó gyerekek, az öröm sokszínű egyenruhájában. Tulajdonképpen egészen hétköznapi eset. Itt a korcsolya, ott a jég, korizni pedig nagyon szeretünk. Miért kell ekkora feneket keríteni az ügynek? Nos igen. Ha ott a jég, akkor már valóban egyszerű. Mint például a Budapest, XI. ker. Bikszádi úti iskolában. Csakhogy a jégpálya nem hull az égből, mint az eső, és nem nő a földből, mint a fű. A Bikszádi úton sem. Két mámoros suhanás között nem árt kissé eltűnődni ezen. Hogy ez a sikamlós játszótér Panágl Géza testnevelő és a szülők munkájából született. Napközben persze mindez kevésbé szembetűnő, mert ezek a szülők késő este, sőt éjszaka tüntetik el a jégről a szilaj vidámság nyomait. Simítják, locsolják, „hizlalják" a jeget, fárasztó napi munkájuk után. Mert ezek az „ellenfelek" nagyon szeretik, ha vidámak vagyunk.

Cser Gábor
Fotó: Wagner Margit

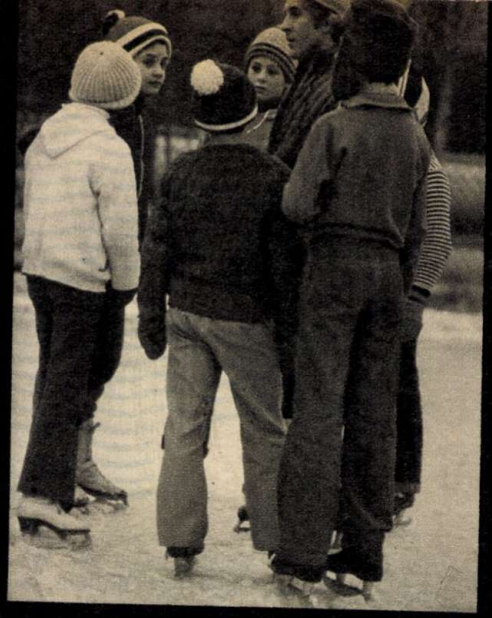

Komoly játék kezdődik. Panágl Géza testnevelő ismerteti az óra anyagát

Akik haladó fokon, magabiztosan mozognak a jég hátán, azok némi mókázást is megengedhetnek maguknak

EDZETT IFJÚSÁGÉRT

Belépés csak korcsolyacipőben! Ha a csizma nem is lép hét mérföldet, azért sebesen suhan!

Vigyázat, csúszásveszély!... Egy jó barát ilyenkor a szó szoros értelmében támaszt jelent

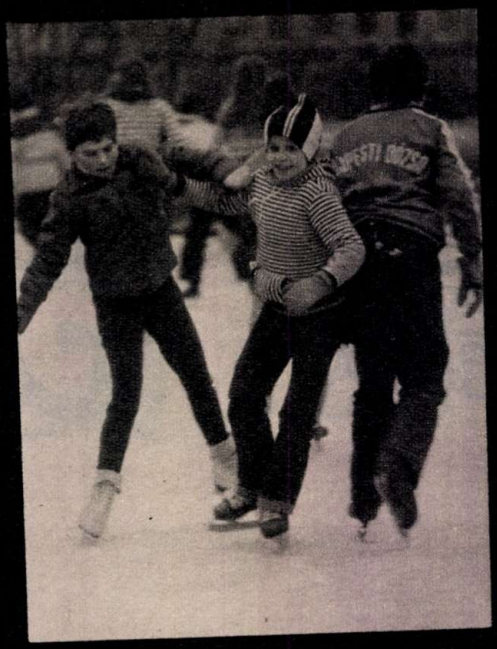

A kép kissé csalóka. A valóságban gyorsan mozgó, színes, tarka forgatag látható a jégen

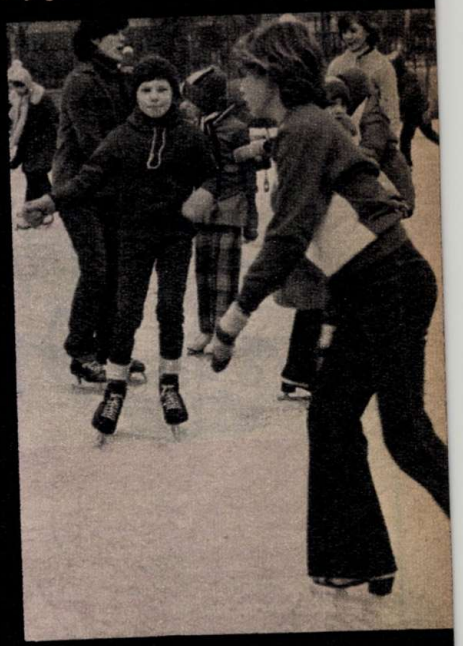

A jégpálya nem terem vadon. Éjszaka hizlalják a szülők...

TÖPRENGŐ

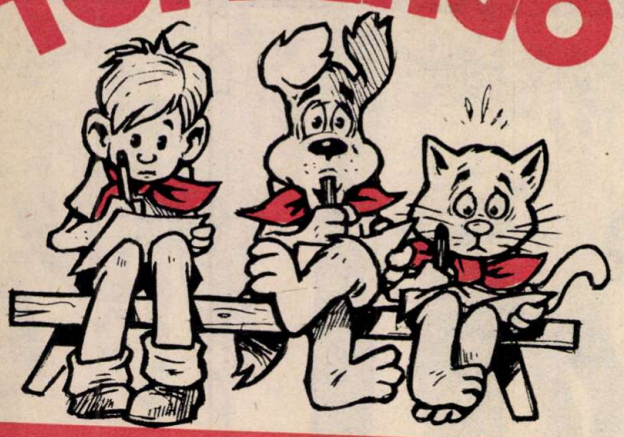

Mostani rovatunkat CIMEA VIKI állította össze. Úttörőbarátaink életéből vett érdekességeket rejtett el a legkülönfélébb rejtvényekben. Kezdődjék hát a töprengés: ki tud többet megfejteni. Ha csak kettő sikerül – s azokat jónak véled – küldd be, és részt veszel a heti jutalomsorsoláson, ahol is 20 könyvutalvnyay talál gazdára.

Beküldési határidő: február 23. (Ha csak lehet, postai levelezőlapra írd!)

HÁROM ORSZÁG — HÁROM JELVÉNY: Három kevésbé ismert úttörőjelvény van előtted. Vajon meg tudod-e mondani, hogy melyik ország úttörői viselik? Könnyítésként elárulјuk az országneveket. Neked már csak az a feladatod, hogy párosítsd össze a jelvényekkel.

A) Vietnami Szocialista Köztársaság
B) Kongói Népi Köztársaság
C) Angolai Köztársaság

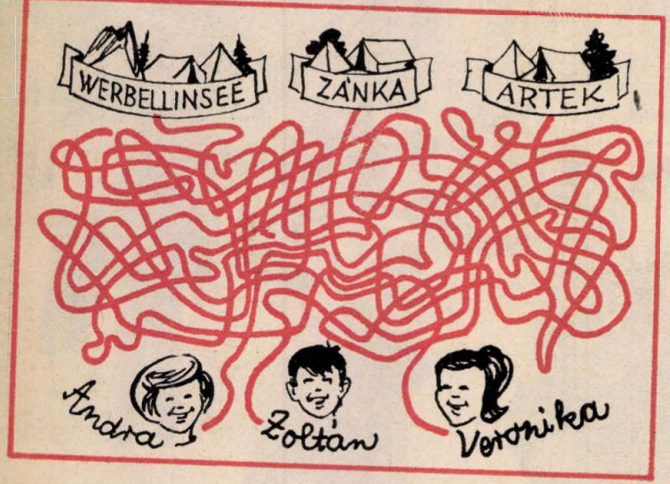

TÁBORI TERVEK: Még messze van a nyár, de a tervek már érlelődnek. Ez a három gyerek világhírű nagytáborba szeretne eljutni. Meg tudod mondani, hogy ki, melyik tábor lakója lesz a nyáron?

AZONOS? VAGY NEM?: Két rajzot látsz magad előtt. Mindkettő ezen a havas télen készült. Látszólag azonosak. Vagy mégsem? Te látsz-e köztük különbséget? Hányat?

ÓRIÁS TÖPRENGŐ

Március első napjaiban nemcsak e kétoldalas Töprengőben böngészheted a rejtvényeket, találós kérdéseket és az izgalmas fejtőrőket, hanem harmincnégyszer nagyobban, azaz: 68 oldalas különkiadványban. Ugyanis március elején jelenik meg a MINI PAJTÁS REJTVÉNYMAGAZIN. Mini-Pajtás – vagyis óriási Töprengő, sok-sok rejtvénnyel, nagy nyereménnyekkel.

Akarsz összecsukható KEMPING KERÉKPÁRT nyerni? Akkor három hét múlva vásárold meg a MINI PAJTÁS REJTVÉNYMAGAZIN-t.

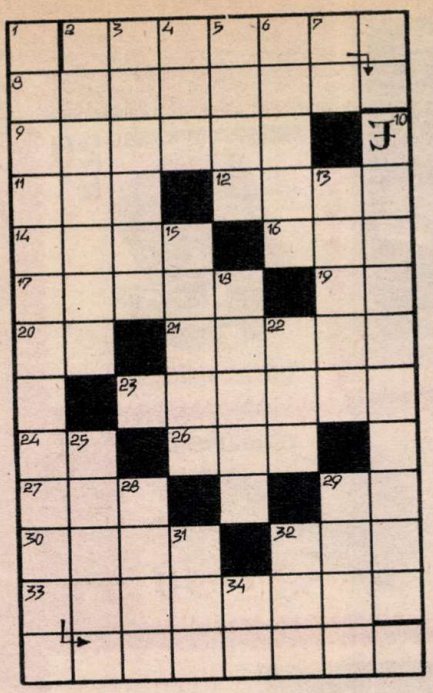

TESTVÉRLAPJAINK: Ha mindkét hálóban levő betűket a sakkból jól ismert lóugrás szabályai szerint olvasod össze (a csillaggal jelzett betűktől kiindulva), akkor hat testvérlapunk nevét kapod megfejtésül. Sorrendben: a bolgár, a román, a finn, a kubai, az NDK és a francia gyerekek kedvelt lapját.

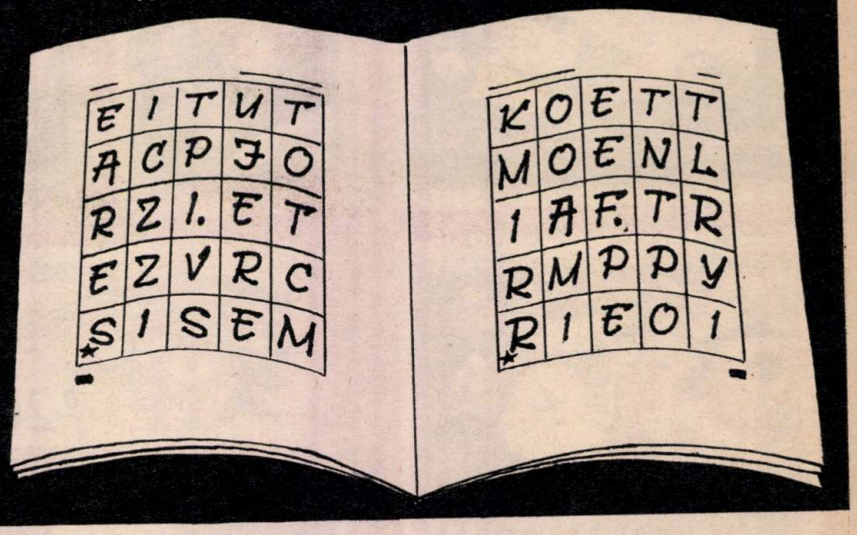

TÁRSAINK: Rejtvényünk fő soraiban néhány külföldi úttörő-szervezetről szólunk. Megfejtésül a vízsz. 2. a függ. 1. és a 10. sz. sort küldd be.

VÍZSZINTES: 2. Így nevezik a lengyel úttörőket. 8. Pusztítva darabokra zúzók. 9. Akik levágják a gabonát. 11. NZZ. 12. Bejárat. 14. Kossuth-díjas festőművész (István). 16. ... Club, Írók Nemzetközi Szövetsége. 17. Elektromos töltésű atomok. 19. Rágó egynemű betűi. 20. Rendfokozat. 21. A Robinson Crusoe írója. 23. Lapos, henger alakú tárgy. 24. Heyerdhal két hajójának neve. 26. Ipari növény. 27. SSE. 29. Betűt vet. 30. Egyik megyénk. 32: A hét vezér egyike. 33. ... a labdát a másik oldalra.

FÜGGŐLEGES: 1. Les Pioniers de France. 2. Valaminek a felületét megsérti. 3. Harcias, bátor nő. 4. RBT. 5. Angol hajós felfedező (James). 6. Röptében elfog. 7. Vés. 10. **Az osztrák úttörőszervezet neve, magyarul: ifjú gárda.** 13. Járművek bejárati része. 15. Jelkulcs szabályai szerint, jelekké, szimbólumokká alakítja a betűket, szavakat. 18. Jövedelme van. 22. Pergeti a rokkát. 25. Figyelmeztető. 31. Tat kevert betűi. 32. Motringban van! 34. Egyforma betűk.

Horváth Anna

KÍVÁNCSI VAGY?: Ha meg akarod tudni, hogy ez a szétvagdalt fotó mit ábrázol, minden darabot a megfelelő helyre rakva illeszd össze. De alaposabb megfigyeléssel így is rájöhetsz a titok nyitjára.

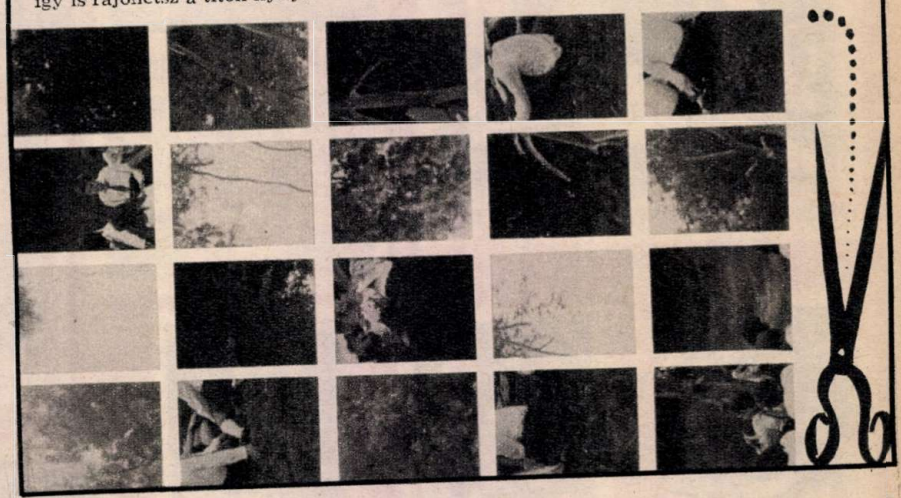

RÉGI DAL: Nyári tábortüzeknél, téli klubdélutánokon gyakran felhangzik az a dal, amelyből ezt a részletet közöljük. Nem úttörődal, de azért minden gyerek kedveli.

Mondd meg, hogy melyik dalról van szó!

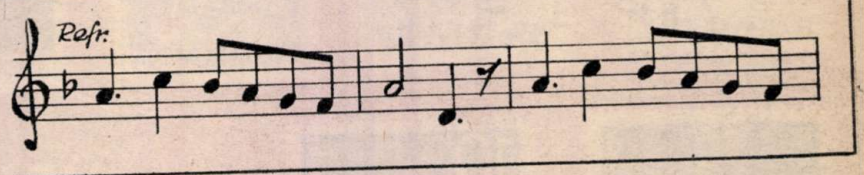

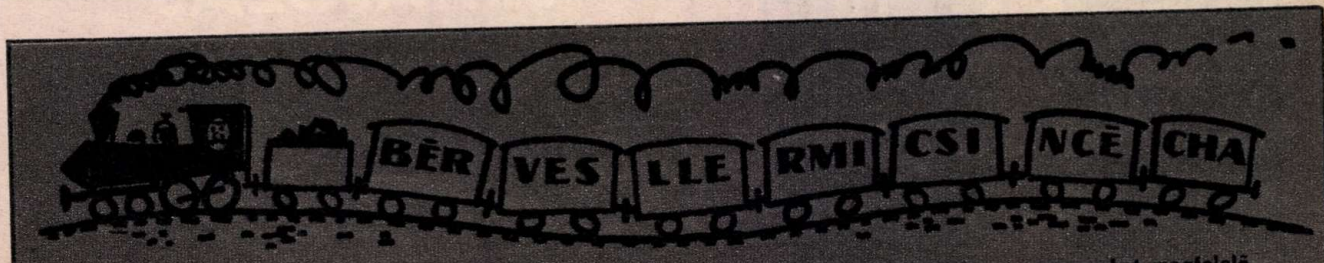

HEGYEK KÖZÖTT, VÖLGYEK KÖZÖTT . . . : . . . zakatol a vonat. Vajon hová siet? Ha a vagonokat megfelelő sorrendbe rakod, akkor megtudod. Az is tudomásodra jut, hogy ez a nevezetes hely az idén jubileumot ünnepel.

ŰRHAJÓZÁS

Nagy figyelemmel olvassuk az újságokban és nézzük a televízióban a SZALJUT–6. űrállomáson tevékenykedő űrhajósok sikereit. A televízió képernyőjén láthattuk az összekapcsolást. Világszerte egyre büvül azoknak a postáknak a száma, amelyek az űrhajózás történetét bélyegeken, bélyegsorozatokon, blokkokon ismertetik. Külön gyüjtési agként szerepelnek ezek a bélyegek a nagy nemzetközi kiállításokon.

ez is... az is...

A 2. SZÁM REJTVÉNYEINEK NYERTESEI

Kovács Gabriella, Körmöczy Andrea, Budapest; Bacskai Erzsébet, Demecser; Balogh Béla, Gyula; Csósz Mária, Tura; Gál Annamária, Nagykálló; Kardos Ilona, Székesfehérvár; Kiss Ildikó, Érd; Kovács András, Bódvaszilas; Lipter Csilla, Ózd; Madarász Sándor, Decs; Markó Imre, Homokmégy; Mesics Katalin, Pankasz; Molnár Erzsébet, Csoma; Novák Betty, Balatonfüred; Pataki Csilla, Gönyű; Polyák Ágota, Nyárlőrinc; Szikszai Andrea, Alsózsolca; Telkes Éva, Tatabánya; Tóth Erzsébet, Szabadszállás.

Csak röviden!

TÖRÖK TERÉZIA, BÉKÉSSÁMSON: Boldogan jelentjük: A Ságvári Raj jól zárta a félévet. Senki nem bukott meg a rajból.

LENGYEL ILDIKÓ, ÚJSZENTISTVÁN: Képeslapgyűjtő vagyok. Rajunk Észak-Magyarország nevezetességeit kutatja. Lapjaim közül kiválogattam azokat, amelyek Észak-Magyarország városait, tájait mutatják be. Tablót készítettem belőlük, ezzel segítem kutatómunkánkat.

HEGEDŰS MARGIT, BALÁSTYA: Vasárnaponként valamelyik őrsi tag otthonában töltjük a délutánt. Legutóbb Csurgó Zoliékhoz mentünk. Nagyon szívesen fogadtak bennünket. Villanyvasútjával játszottunk, építőkockákból várat építettünk. Úgy éreztük magunkat, mintha kisdobosok lennénk

TÖRÖK ÁGNES, CSÁNYTELEK: Lassan hagyománnyá válik, hogy a téli hónapokban minden osztály teadélutánt rendez. Mi hetedikesek meghívtuk tanárainkat. Meglepetést is tartogattunk számukra, egy színjátékot adtunk elő. Majd elfogyasztottuk a magunk készítette szendvicseket és teát. Ezután, vidám tánc következett.

BENDE ANIKÓ, DERECSKE: Osztályunk minden tanulója hódol valamilyen hobbynak. Hogy megtudjuk, ki mivel tölti szabad idejét, kiállítást rendeztünk. A lányok színes szalvétát, naptárt, képeslapot gyűjtenek. A fiúk főleg bélyeget és jelvényt.

KECSKÉS ÉVA, JÁSZALSÓSZENTGYÖRGY: Szeretek könyvtárba járni. Odahaza is sok könyvem van. Ezekről már katalógust készítettem. Most az Egri csillagokat olvasom. Ez a regény az egyik legkedvesebb ifjúsági könyvem.

CSONTOS RÓZSA, MÓRICGÁT: Az iskola ablakaiban az udvaron és a kertekben helyeztük el a rajunk készítette madáretetőket. Rendszeresen gondoskodunk a fázó, éhező madarakról.

KOCSIS KATALIN, GÁDOROS: Gazdagabbak lettünk, megalakult rádiószakkörünk. Következő műsorunk Cimea összeállítás lesz.

Mit üzen a Pajtás?

Aranka, Elvira, Lidia, Ella, Bálint, Kolos, Julianna és Zsuzsanna nevű tudósítóinkat, levelezőinket és olvasóinkat névnapjuk alkalmából szeretettel köszöntjük.

VÁGÓ ÉVA, JÁNOSHIDA: A CIMEA évfordulóját szépen ünnepeltek. STANGL ANIKÓ, AGYAGOSSZERGÉNY: A csapatnak készített hatalmas CIMEA Vikihez és a negyedikeseknek készített „kis Vikik"-hez gratulálunk! Írjátok meg, hogy a levelezéssel és kutatómunkátokkal milyen külföldi dalokat, játékokat, szokásokat, hagyományokat ismertetek meg más népek életéből.

Bokor Csilla, Szekszárd; Miklós László, Orosháza; Juhász Eleonóra, Szarvas; Solymosi Piroska, Tépe; Szolnoki Edit, Pilis; Kazsuk Enikő, Aranyosapáti; Bakos Mária, Füged; Kocsis Katalin, Gádoros; Hornok Erzsébet, Csárdaszállás; Sike Mária; Mikófalva; Preininger Lívia, Szőc; Bikárdi Andrea, Székesfehérvár; Zelizi Piroska, Ebes; Gál Magdolna, Tiszakeszi; Antal Annamária, Mindszent; Oriold Károly, Bácsalmás; Balogh Zsuzsa, Bicske; Sevella Mária, Ráckeresztúr; Lajtár Mária, Magyarbánhegyes; Kovács Judit, Tornyospálca; Imre Erzsébet, Álmosd; Zerényi Zsolt, Bosta; Váraczki Valéria, Dombrád; Privarics Zsuzsanna, Barcs; Szabó Éva, Furta; Jenei Ildikó, Gyoma; Németh Imre, Darázsi Krisztina, Kósa Magdolna, 7. c. Szigetvár; **A téli szünidő eseményeiről, a vízi úttörők téli munkájáról, téli kirándulásokról, szánkótúrákról és hócsatákról, raj- és őrsi teadélutánokról, sportmunkákról és sportversenyekről, a bizonyítványosztásról és az új félév terveiről a tudományos-technikai úttörőszemle vetélkedőjéről, csapatlapok szerkesztéséről, szavalóversenyekről és olvasmányaikról, vállalásaik teljesítéséről és a társadalmi munkákról küldtek szép beszámolót.**

Várjuk tudósításaitokat a következő hónapok munkájáról, terveiről. Írjátok meg hogyan ünneplitek a nemzetközi nőnapot. Március 15-re hogyan készül a csapat, a rajok, az őrsök. Tudósítsatok a forradalmi ifjúsági napok előkészületeiről és eseményeiről. Adjatok hírt arról, hogyan készültök a XI. Világifjúsági találkozóra, rendeztek-e VIT-karnevált, szerveztek-e VIT-bazárt.

Rejtvényfejtőinknek üzenjük: a megfejtéseket nyílt levelezőlapon küldjétek!

KOLLÉR MARIANNA, KALOCSA; FEKETE CSILLA, KISÚJSZÁLLÁS: A beküldött rejtvényeket köszönjük.

A BUDAPRINT PÁLYÁZAT I. FORDULÓJÁNAK NYERTESEI

Békési János, KAZINCBARCIKA; Cinke örs, SZENTES; Csákó Klára, HAJDÚHADHÁZ; Dömötör Lajos, KECSKEMÉT; Gál Ilona, KUNMADARAS; Guraly Tamás, ÓZD, II.; Hetyei Gábor, ADONY; Kádár Judit, PUTNOK; Kiss Ferenc, ÉRD; Kohut József, SZARVAS; Móricz Márta, RUM; Nagy Éva, POLGÁR; Nagy Marietta, TÁPLÁNSZENTKERESZT; Sánta Rózsa, DOMASZÉK; Seres Gyöngyi, NAGYVENYIM; Szabó Barna, TYUKOD; Tolvaj Éva, IGRICI; Tóth Anikó, MÁZASZÁSZVÁR; Tóth Zoltán, MOHÁCS; Zámbó Erika, OROSZLÁNY.

A nyereményeteket a BUDAPRINT Pamutnyomóipari Vállalat postán elküldte.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: VASVÁRI FERENC

Főszerkesztő-helyettes: FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: 1397 Budapest Jászai Mari tér 5.

Telefon: 326-733, 321-541, 321-989.

Postafiók: 1397 Bp. 62. Pf. 508.

Kiadóhivatal: 1965 Budapest, Révay u. 16. Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hirlap Irodánál (KHI 1900 Budapest, József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: Egész évre 72 Ft, I. félévre 40 Ft, II. félévre 32 Ft.

78.0081 Athenaeum Nyomda Kozma utcai üzeme, Budapest Rotációs mélynyomás

Felelős vezető: SOPRONI BÉLA vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő: SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA FORRAI JÁNOS

Tördelőszerkesztő: PORKOLÁB CSABA

A mandanok varázslónője 3.

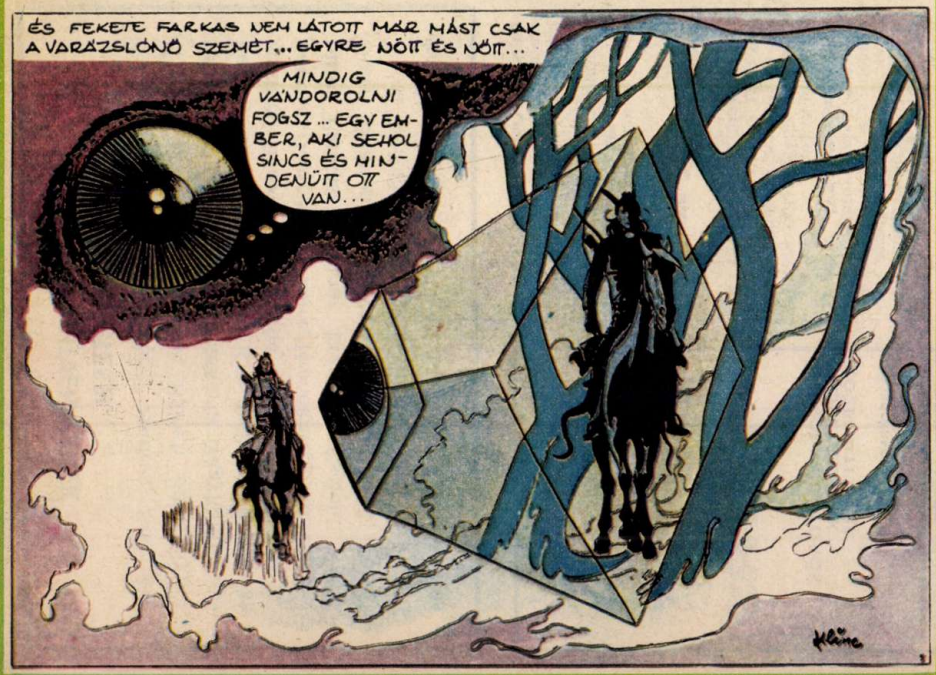

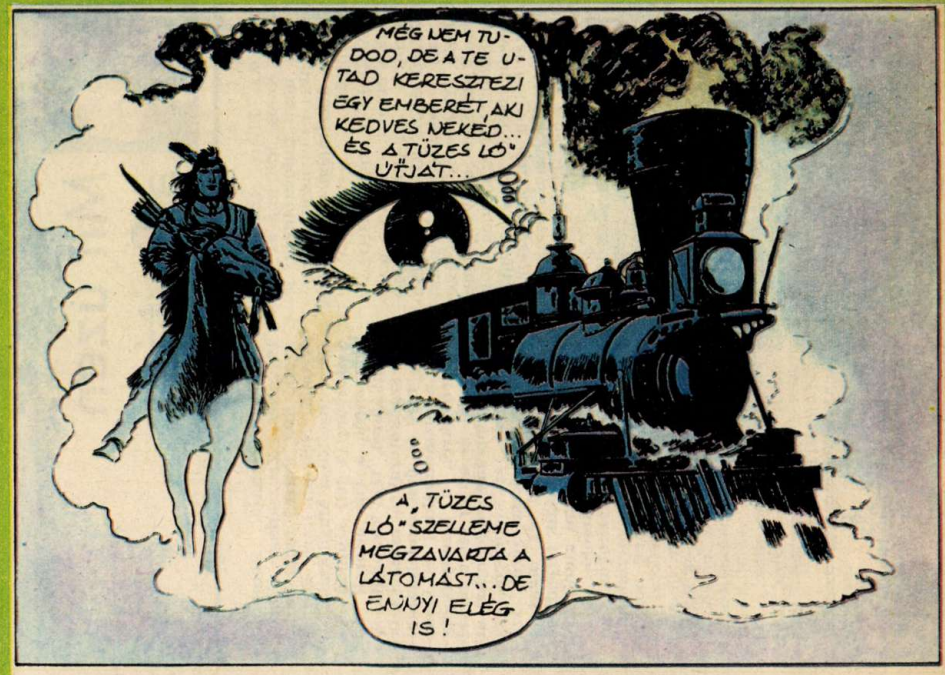

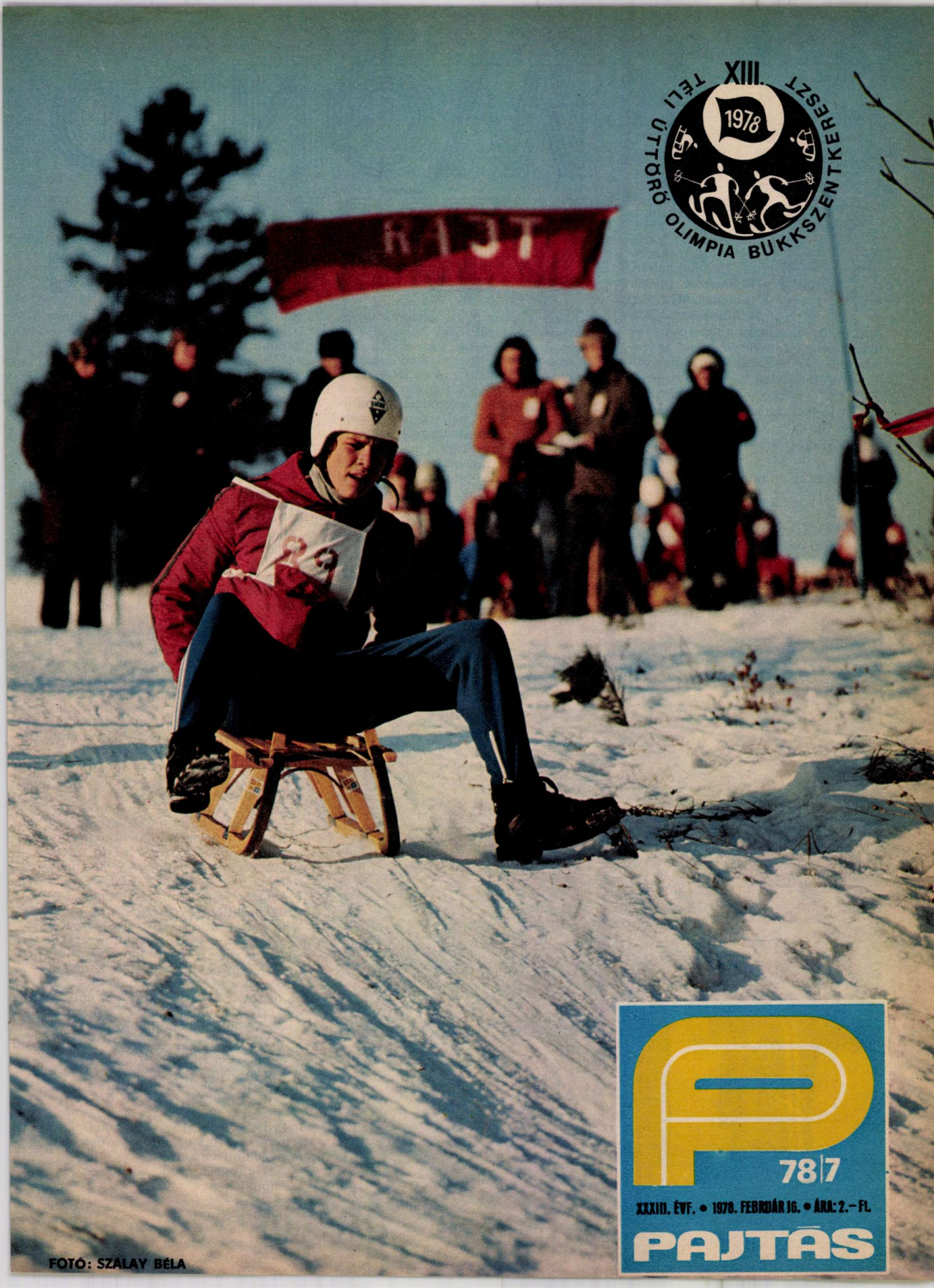

XIII. TÉLI ÚTTÖRŐ OLIMPIA BÜKKSZENTKERESZT 1978

78/7

XXXIII. ÉVF. • 1978. FEBRUÁR 16. • ÁRA: 2.– FT.

PAJTÁS

FOTÓ: SZALAY BÉLA

MONDD UTÁNAM!

Polgár Sándor a házigazda kritikus szemével nézett körül a XVI. kerületi úttörőgárdisták birodalmában, a Thököly úti általános iskola pinceklubjában. Kutató tekintete, amely a legcsekélyebb hiányosságot felfedezte, most is valamiféle rendellenességre vadászott. de ezúttal minden a helyén volt. A filmvetítő, a tévéfoci, a társasjátékok, a légpuskák szép rendben a helyükön álltak. a XVI. kerületi honvédelmi szakbizottság vezetője megnyugodva ült le egy székre. Jöhetnek a gyerekek, gondolta, minden készen áll.

Jaksi Tibi, a XVI. kerületi Vörös Október Úttörőgárda Zászlóalj lövész alegységének egyik legjobb tagja mindig szerette a szerdai napokat. Ilyenkor tartották az edzéseket a pince lőtéren, és ő nagyon szeretett edzeni, persze a sok edzés gyümölcsözött is, Tibi már kétszer megnyerte a budapesti összetett honvédelmi versenyt. Ezúttal még a megszokottnál is nagyobb várakozással nézett a szerda délután elé, szovjet pionírokat hívtak vendégségbe a XVI. kerületi 50. számú általános iskolából. Ez igazi próbatétel lesz, gondolta, céllövő verseny pionírokkal.

*

A feszélyezettség hamar tovatűnt. És ez jórészt Irina Sztrahovának és Setèla Csabának köszönhető. Irina kilencedik osztályos, a pionírik ifivezetője, jól beszél magyarul, hol itt, hol ott tűnt fel, készségesen segített az elakadt beszélgetések továbblendítésében. Csaba még csak ötödikes, de ezen a délutánon szinte pótolhatatlanná vált. Vérbeli tolmácsként sürgött-forgott, hol a felnőtteknek fordított, hol a gyerekek között egyengette a szavak útját. Még arra is futotta energiájából, hogy egyikmásik pionírt magyarul tanítsa.

— Mondd utánam Mihail — biztatta a mellette ülő fiút —: Mi barátok vagyunk, barátok...

*

Az egykori rossz, nedves, omló falú, ócska pincéből két esztendeje épült a kerületi úttörő honvédelmi alegységek otthona. 1977 októbere óta pedig az úttörőgárdisták tanyája.

— Nagyon kellett ez a „kabinet", ahhoz, hogy eredményesen dolgozhassunk — mondta Polgár Sándor. — Kell egy bázis a kerületben. Azt valljuk, hogy az iskolai honvédelmi nevelő munkát az úttörőgárda tevékenységére kell alapozni. Ez nagy feladatot ró az úttörőgárdára. Éppen ezért igen komolyan készülünk a közelgő szemlére. A zászlóaljunk csaknem ötszáz úttörőgárdistából áll. Két rádiós-, négy polgárivédelmi, egészségőr-, négy lövész-, egy-egy munkásőr-, közlekedési- és rádió modellező századunk van. Mindenki tudása legjavát nyújtja majd a szemlén.

— Hogyan készülnek a szemlére?

— Az elméleti foglalkozások mellett filmvetítések, kirándulások, tereptani foglalkozások, játékok és alaki kiképzés szerepel a programunkban.

*

Erdei Ági, akárcsak Jaksi Tibi, kétszer győzött a budapesti összetett honvédelmi versenyen.

— Hányszor van edzésetek egy hónapban?

— Csak kétszer.

— Elég ennyi?

— Eddig még elég volt.

— Mi szükséges a jó találathoz.

— Nyugalom, állóképesség, jó szem. Én például sokat atlétizálok.

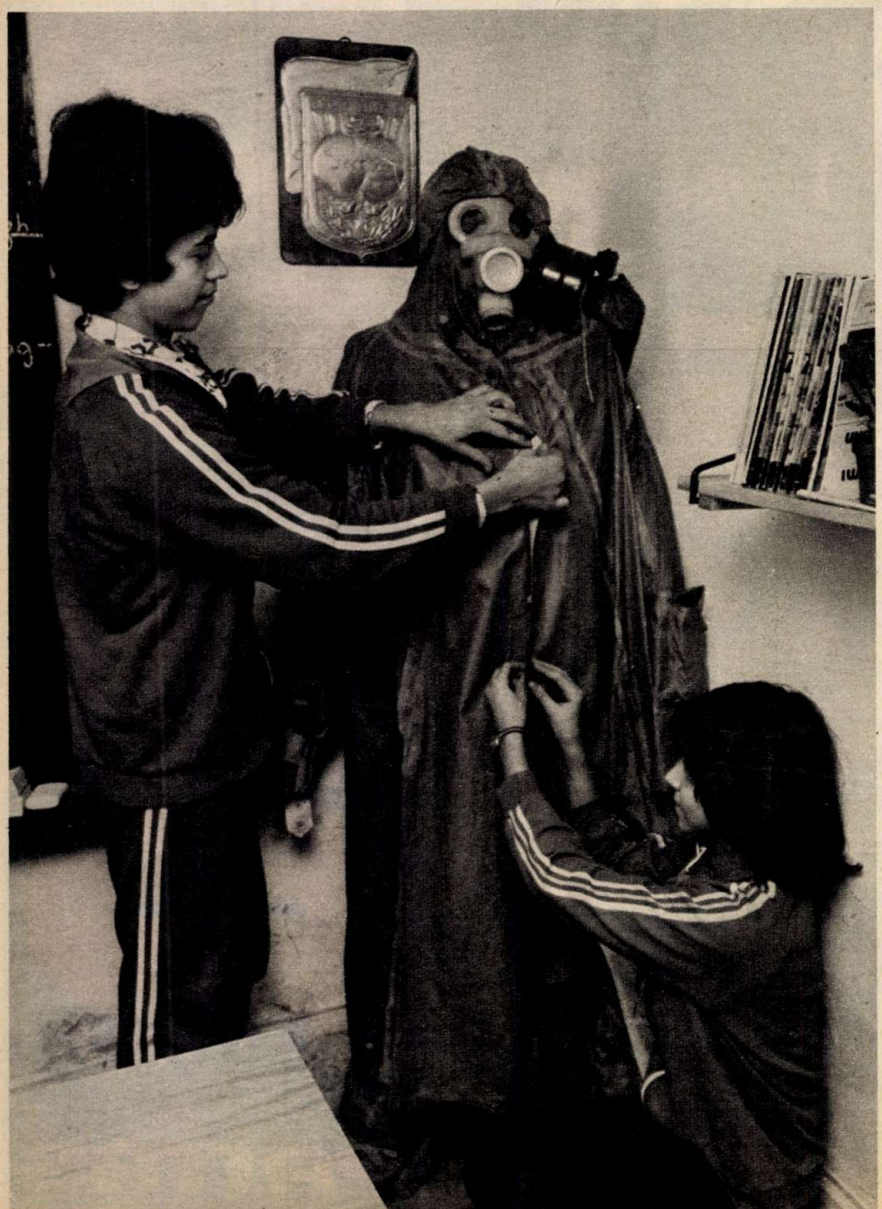

Az egykori
omló falú pincében
ma úttörőgárdisták
készülnek a szemlére.
És közben játszanak,
barátságokat kötnek,
színessé, változatossá
teszik életünket,
amelynek
egyik éltetője
a barátság.

elsősorban futok, így szerzem meg az állóképességemet.

Jaksi Tibi is sportol, focizik, balszélső.

— Tulajdonképpen még nem is tudtam eldönteni, hogy melyiket válasszam — mondta —, focizni nagyon szeretek, de a lövészet is a kedvemre való.

*

Közben a versenynek is vége lett. Amíg a gyerekek játszanak a felnőttek a lőlapokat értékelik.

— Szerencsés ötlet volt, hogy meghívtuk a szovjet pionírokat — mondta Polgár Sándor — így legalább egy igazi versenyszerű lövő edzést tarthattunk.

Jó ötletnek tartották a gyerekek is, erről árulkodott a szomszédos szobákban uralkodó kitűnő hangulat.

Bőcs Ferenc
Fotó: Szalay Béla

Bemutatkozás

Sokféleképpen lehet bemutatkozni.
Van aki határozottan mondja a nevét,
van aki szemlesütve rebegi el.
És akadnak olyanok, akik meg sem mondják,
mégis mindent elárulnak önmagukról...

A szürkület alattomosan, tolvajléptekkel érkezett, ahogyan csak novemberben érkezik, egyik pillanatról a másikra. Rátelepedett a Balatonra, aztán egyre feljebb kúszott a dombok felé, már-már elérte a Balatonkenese felett őrködő Sós-hegyet is. Erre eszmélt világot kizáró beszélgetéséből a két elválaszthatatlan barát: Balikó Tibi és Darkó Miki is.

— Ideje haza indulni — ropogtatta meg a csontjait egy jóízű nyújtózkodással a nyurga, széles vállú Tibi.

— Helyes — bólintott fekete üstökével Miki. — Mire leérünk, elég késő lesz már.

Elindultak. Közben tovább beszélgettek az osztályról, a 7/á-ról, a tanáraikról. Egyszer csak Tibi megragadta a barátja karját.

— Te is hallod?

— Mit?

— Mintha nyöszörögne, sírna valaki.

— Úgy rémlik, nézzünk körül.

*

Koronczai Zsolt szívesen tipegett a Sós-hegyen. Igaz, az édesanyja sehová sem engedte el egyedül, de Zsolt nagy barátjával egy-egy óvatlan pillanatban elszökött otthonról. Ha a barátja vele volt, Zsolt senkitől és semmitől sem félt. Sőt, már azt is megfigyelte, hogy ha hűséges társa mellette üget, akkor bizony tőlük tartanak, óvatosan elhúzódnak mellőlük még a felnőttek is. Büszke is volt — a hatalmas farkaskutyájára. Zsoltnak most nem tűnt fel, hogy messzire kalandoztak, hogy már a nap is pihenni készült. Botladozó, tipegő léptekkel szaladt, olykor hátra fülelt, mögötte liheg-e a kutyája. Egyszer csak, ahogy maga elé nézett, arra lett figyelmes, hogy tőle néhány lépésnyire elfogy a föld. Meglepetésében lehuppant egy kőre, aztán négykézlábra ereszkedett, így folytatta az útját. Alig kúszott előre egy métert, soha nem látott mélység tátongott alatta.

Akkor fakadt sírva. Ott kuporgott a szakadék szélén, mozdulni sem mert, csak keservesen, szívtépően zokogott, ahogy a kétéves gyerekek szoktak, ha eltévednek, és egy tátongó szakadék szélére kerülnek.

*

— Látod? — bökte oldalba Tibi a barátját. — Ott van, az a kis srác, az bőg. Te jó ég, a szakadék szélén ücsörög. És az a fenevad ott mellette! Elég, ha egy kicsit megböki, a gyerek menten lezuhan. Mit csináljunk?

— Vagy ide hívjuk, vagy oda megyünk hozzá.

— És ha megijed, vagy a kutya megharap?

— Mindegy, nincs idő, próbáljuk meg valamelyiket. Kisfiú! — kiáltotta Miki. — Kisfiú, hogy hívnak?

A gyerek abbahagyta a zokogást, már csak hüppögött, ám nem válaszolt.

— Gyere ide, ne félj tőlünk — hívták a fiúk, de hiába.

— Nincs mit tenni, menjünk mi.

A hatalmas kutyát szemmel tartva, óvatosan lépkedtek. A kutya rezzenéstelenül leste mozdulataikat, de meg sem nyikkant.

Mire a gyerekhez értek, az már nem sírt.

— Hogy hívnak, kisfiú? Hol laksz?

A gyerek kíváncsian fürkészte az ismeretlen arcokat. De nem félt, már nem félt.

— Öcsi, ne makacskodj, bökd már ki, hogy hol laksz, mi a neved?

Hiába, a kisfiú csak fogta

GOROG JÚLIA RAJZA

a kezüket és szaladva próbált lépést tartani velük, ám egy szót sem szólt.

— Te — fordult Miki Tibihez —, ez olyan kicsi, hogy egy szót sem tud szólni, most mit csináljunk?

Tibi felemelte a gyereket. És akkor a hatalmas farkaskutya lomha futással elindult a falu felé.

— Menjünk utána, mutatja az utat — kiáltott fel Tibi.

Akkor hallották meg a kétségbeesett női hangot:

— Kisfiam! Kisfiam, hol vagy, merre jársz?

*

Sötét este volt, amikor kopogtattak a balatonkenesei általános iskola tanári szobájának az ajtaján. Könnyes szemű asszony lépett a szobába. Izgatottan mesélte el, hogyan kereste a kisfiát, hogyan találták meg őt a fiúk. A történetet így fejezte be:

— És amikor a nevüket kérdeztem, hogy tudjam, kinek köszönhetem a fiam életét, ők azt válaszolták, hogy nem a nevük a fontos, hanem az, hogy a kis Zsoltnak nem történt baja, él és megkerült.

*

Balikó Tibort és Darkó Miklóst, a balatonkenesei általános iskola tanulóit a Veszprém megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága Életmentő emlékéremmel tüntette ki, és 3000—3000 forint pénzjutalomban részesítette őket.

Amikor megkérdeztem tőlük, hogy mihez kezdenek a pénzzel, hirtelen nem tudtak mit válaszolni, aztán egymás szavába vágva sorolták terveiket, álmaikat. „Hősökből" egy csapásra visszaváltoztak azokká, amik valójában: tépelődő, töprengő fiúkká, akik szemérmesen hallgatnak, szinte megbénulnak, megnémulnak, ha a személyük, a tettük kerül szóba.

Mennyivel jobb ez így, mintha fordítva lenne!

BŐCS FERENC

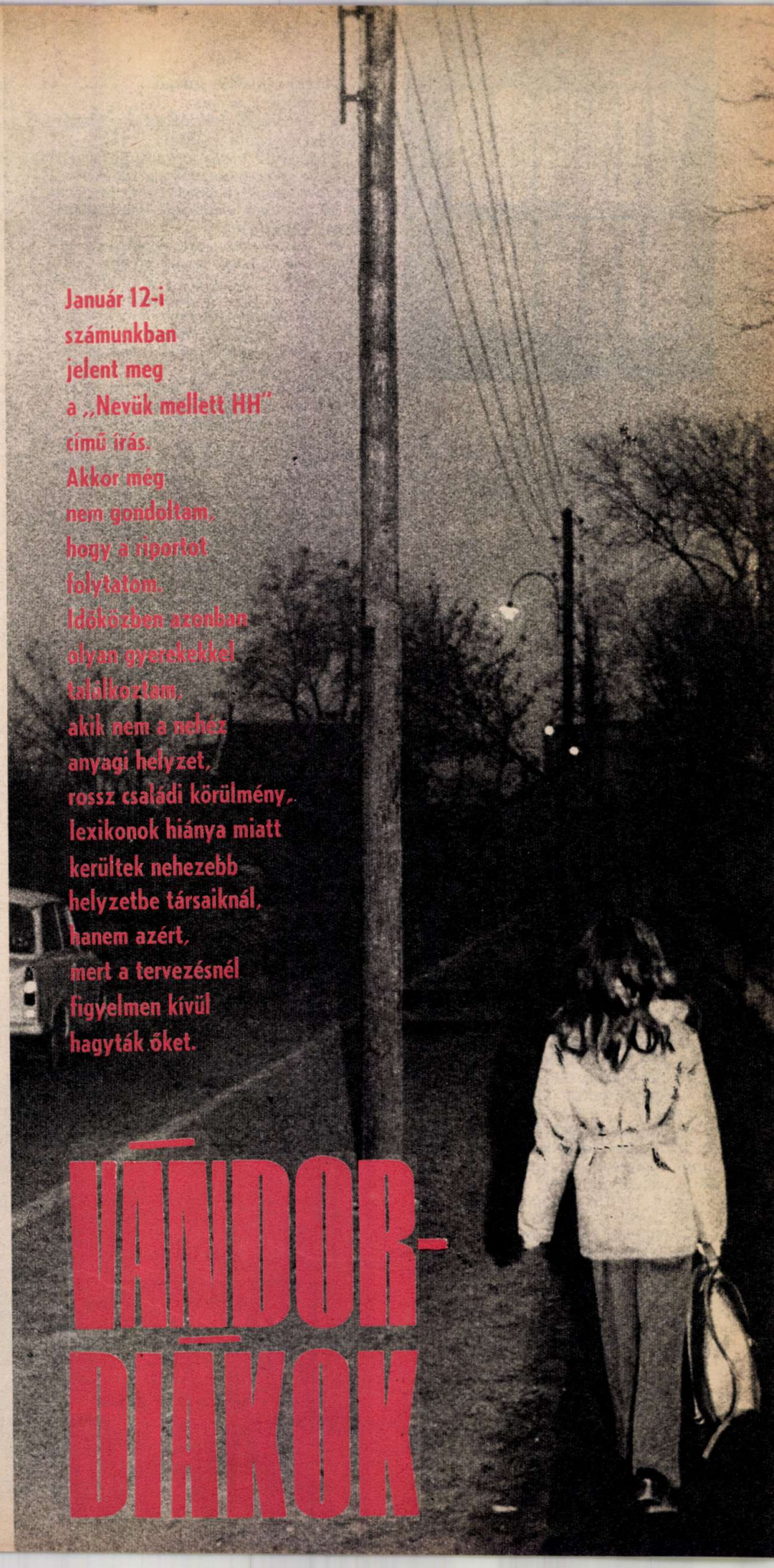

Január 12-i számunkban jelent meg a „Nevük mellett HH" című írás. Akkor még nem gondoltam, hogy a riportot folytatom. Időközben azonban olyan gyerekekkel találkoztam, akik nem a nehéz anyagi helyzet, rossz családi körülmény, lexikonok hiánya miatt kerültek nehezebb helyzetbe társaiknál, hanem azért, mert a tervezésnél figyelmen kívül hagyták őket.

VÁNDOR-DIÁKOK

VÁNDOR-DIÁKOK

Ki hallott már a főváros vándordiákjairól? A III., a X., a XVI. és a XXI. kerületben több százan lakóhelyüktől messze eső iskolába járnak tudományért.

Korán csörög az óra

A Kőbánya-újhegyi lakónegyed iskolájában is reggel nyolckor kezdődik a tanítás, de a modern épület zsibongója már hét óra előtt népes. Van aki bóbiskol, játszik, házi feladatát ellenőrzi, vagy az első óra anyagát mormolja maga elé.

— Ezek a gyerekek itt csak „vendégek". Helyhiány miatt nem vették fel őket. A többieknél legalább egy órával korábban kelnek, autóbuszra szállnak, a Száva és a MÁV-telep utcai iskolába utaznak — újságolja az ügyeletes tanár. — El lehet képzelni a leikivilágukat. Többségük, ha kitekint a házuk ablakán, látja az iskolát. Pillanatok alatt eléri, de tovább kell buszoznia, mert nem jut számára hely a tanteremben. Sajnos, a tanácsnál nem gondoltak rá, hogy a negyed bővülésével szaporodik az ideköltöző diákok száma is. Úgy hallottam, hogy hamarosan hozzáfognak a 24 tantermes iskola építéséhez, de teljesen bizonytalan, hogy mikor fogad gyerekeket.

— Ma mikor keltél? — kérdem a hatodikos Horváth Judittól, aki öt hónappal ezelőtt Gyálról jött Újhegyre.

— Hatkor csörgött az óra. De egy kicsit még lustálkodhattam, mert anyu mielőtt elment a Beloiannisz Híradástechnikai Gyárba, ahol forgácsoló, elvitte a húgomat óvodába.

— Szeretsz aludni?

— Nagyon. A leckémet igyekszem a napköziben elkészíteni és ha nem jön közbe valami, a tévé-mese után már szundizom.

Csapat a folyosón

A hetedikes Éles Imre megszokta már a jövés-menést. Még játszani is van kedve a buszon. Barátaival azzal szórakozik, hogy a kanyarban meg tud-e állni kibillenés nélkül. Nagyobb eséstől nem kell tartania, mert zsúfolt a kocsi.

Imre egyetlen bánata, hogy télen rövidek a napok és míre a napközi-ből hazaviszik őket, már nem mehet testvéreivel a térre.

Valaki elkiáltja magát:

— Megjött a busz!

A gyerekek felkapkodják táskáikat és nyargalnak kifelé.

Előfordult késés, de amióta a gépkocsivezetők bemérték az időt, percnyi pontossággal gördül a különjárat a Száva utcai iskola elé. Ide 296 újhegyi tanuló jár.

Az iskola még tud fogadni gyerekeket, de néhány szaktantermét, önálló könyvtárát feladta. Napközis terem lett az úttörőotthonból is.

— Milyen volt a félévi bizonyítványod? — faggatom Imrét.

— Olyan mint tavaly, amikor Budatétényben laktunk.

— És a tied? — szólítom meg a hatodikos Szilágyi Jutkát.

— Csak egy tizedet rontottam.

A rendkívüli helyzet ellenére a tanulással nincs különösebb baj, de az úttörőmunkában érezteti hatását, hogy folyosóra szorult a csapat. Képtelen összehozni, helyet biztosítani az újhegyi őrsöknek. A megszólított gyerekek közül Falusi Évike is csak annyit mond őrséről, hogy egyszer összejöttek, de hiányzás miatt a tisztségviselőket nem tudták megválasztani.

Zsuzsáék összefognak

A XXI. kerületben egyelőre csak néhány csoport napközis fog vándorbotot. De a Csepel című újság januári száma arra figyelmeztet, ha nem gyorsítják meg az iskolaépítést, előfordulhat, hogy egész osztályokat kell más kerületbe szállítani.

A nagymúltú település lakossága megháromszorozódott. Harmincezerről kilencvenezerre nőtt. Világvárosba illő lakónegyedeket emelt, de arról mintha megfeledkezett volna, hogy nemcsak a felnőttek, a gyerekek is többen lettek. Budapest összes kerületét figyelembe véve itt a legzsúfoltabbak a tantermek.

A 2. számú Ligeti Károly Általános Iskola 16 tantermes, kétműszakos, de csak szükségtermek igénybevételével képes elhelyezni 1182 tanulóját. A napközisek így is portán kívül, a nyári táborban, kaptak helyet.

A Katona József Általános Iskola csöppnyi ebédlőjében úgy ehetnek nagyobb bonyodalom nélkül, ha percnyi pontossággal tartják be az időt. Bölsei Tomi, Hessz Jóska, Andrejka Attila és a többi napközis alig bir magával, amióta tudja, hogy nemsokára lesz napközis otthonuk. Véget ér kálváriájuk, nem kell többé az ifjúsági klubban, az Ingatlankezelő Vállalat ebédlőjében idegenként üldögélniök, s amíg a házigazdák esznek, az utcán kóborolniok.

De a küzdelem nem ért véget, az iskolában továbbra is szűkében vannak a helynek.

— Nálatok hol jönnek össze az őrsök? — kérdem Heeninger Zsuzsától, az úttörőtanács titkárától.

— A pinceklubban és a családoknál. A Páfrány őrs legutób Németh Gabriellaéknál találkozott. Gabi anyukája is részt vett a játékukban.

Az úttörőtanács közbenjárására a nevelők úgy osztották fel a padokat, hogy egy-egy jó tanuló mellé gyengébbet ültettek.

— M. Erzsikéékhez a lakásukra is elmentünk, mert történelemből bukásra állt. Sikeresen megúszta a fát félévkor.

Mi lesz veled, úttörőház?

Pallós Gézánénak, Csepel úttörőelnökének is fő a feje mostanában.

— Kerületünkben 7661 kisdobos és

úttörő tevékenykedik. Helyszűke miatt az ő lehetőségük sem rózsás. Egyetlen csapatunknak sincs megfelelő otthona. A gyárak, a szocialista brigádok, KISZ-szervezetek segítségével néhánynak sikerült pinceklubot építeni és olyan szerződést kötni, amely lehetővé teszi, hogy alkalmanként a művelődési intézmények helyiségeiben találkozhassanak. De ez kevés a folyamatos munkához. Bánatunkra, meg kell válni úttörőházunktól is. Pedig olyan szakkörök működtek ott, amelyek a hátrányos helyzetben levő gyerekeknek jelentettek támogatást. Egyelőre azt sem tudom, hol folytatjuk a vezetőképző-tanfolyamokat. Itt a körülményeket figyelembe vevő nehezebb helyzetre készítettük fel a gyerekeket.

— Mi történik a házzal?

— Lebontják.

— De kapnak helyébe újat?

— 1985-re ígérik.

Lehet, hogy az épület kiszolgálta idejét. De addig nem szabadna hozzányúlni, amíg nincs helyettesítője. Akik sorsáról döntenek, ne feledjék; az úttörőmunka eredményeit vagy hiányosságait nem jelzi írásos bizonyítvány. De a jövő mindenképpen megsínyli, ha a gyerekek valami miatt nem szerezhetik meg a közösségi élet gyakorlásához szükséges alapismereteket.

A Boráros tér felé robog velem a csepeli gyorsvasút vonala. Képzeletben már a riportot fogalmazom. Az sem szegi kedvem, hogy adatgyűjtés közben még ismerőseim is többször megkérdezték: „Mit segít az, ha a Pajtásban leírod a gondokat?"

Nem tudtam mit mondani nekik. De hallgatni se. Hiszek abban, hogy azok a minisztériumok sem maradnak némák, amelyek a vándordiákok az úttörők érdekében hatáskörüknél fogva cselekedhetnek.

Faragó György

Fotó: Karasz Lajos

Kényszerpihenő. Helyszűke miatt az igazgatói irodába szorultak az értékes készülékek

Beszállás!
Indul az újhegyi különjárat

Reggeli pillanatkép.
Vándorúton a csepeli napközisek

Jó étvágyat! Sietni kell a reggelizéssel, mert a folyosón várakozók éhesek. Még ha táncolnak is

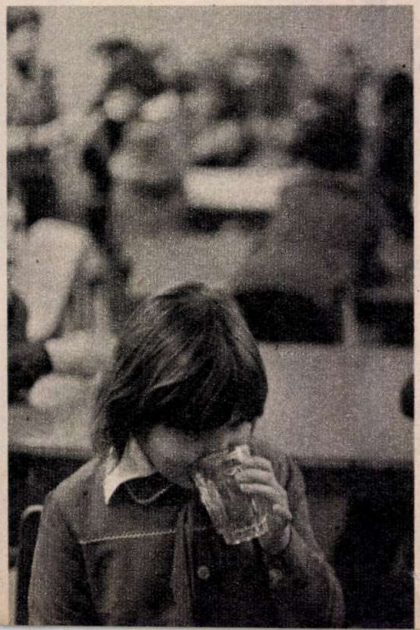

Nyomjuk a szöveget...

— Szevasz, Fasírt! Mondj gyorsan valamit a kénvegyületekről!...

— Miről...?

— Miről, miről! A kén vegyületeiről. Mára volt feladva.

— Kisfiam, te összetévesztesz Mengyelejev professzorral. Mi az, hogy kén?

— Ne tegyél tönkre, Fasírt! Neked tudnod kell, hogy mi az a kén. A múltkor is tudtad.

— Azóta más ember lettem. Egy hónapja elő se vettem a könyvet.

— Akkor vidám óránk lesz. Annyit tudok kémiából, hogy a víz bizonyos hőfokon felforr.

— Így ne számíts Nobeldíjra az idén. Egyébként nem értem. Ha én annyit magolnék, mint te...

— Kerüld az izgalmakat, kisfiam. Máris félrebeszélsz. A szemed karikás, az arcod sápadt. Látszik, hogy el sem mozdulsz a könyveid mellől.

— Jobb, ha tőlem tudod, Fasírt, én azt sem tudom, hogy hol vannak a könyveim. Te éltanuló!

— Ezt nekem mondtad, te stréber? Nekem, aki azt sem tudom, hogy hányadikba járok?!

— Ne ordítozz, te tanársegéd. A tatárjárást szóról szóra szavaltad a múltkor.

— Bevettétek, mi? Észre se vettétek, hogy a tatár bifsztekről beszélek. Há-há! Te csodagyerek.

— !!!...

— !!!...

*

— Na mi van, Fasírt? Ötöst kaptunk, ötöst kaptunk?

— Mit vihogsz, te is ötöst kaptál.

— Na ja, csakhogy én bele se néztem az anyagba. Nekem elég a természetes eszem ahhoz, hogy...

— Ezt talán ne feszegessük. Hogy mire elég. Bevágtad a kénvegyületeket, és kész.

— Én?!... Azt se tudom, mi az a kén!

...És kezdődik az egész elölről.

Cser Gábor

FIÚK ROVATA

Grrrr...!

Ami első pillantásra kiderül a képről: nem villanyszerelő szakmunkást ábrázol. Vagy ha mégis, akkor meglehetősen szakszerűtlen módszerekkel végzi a magasfeszültségű vezeték karbantartását.

Nem, ez a rokonszenves úr az egyik legújabb amerikai film főszereplője, aki szemmelláthatóan kedves, bohókás természete miatt lépten-nyomon összeütközésbe kerül a társadalom írott és íratlan törvényeivel. A film valószínűleg nem az esti mese keretében kerül bemutatásra.

Ámbár...? Végül is Amerikáról van szó!

—R —R

LÁNG ETELKA:

Szőke Jutka

Jutka ma még egy szót se szólt hozzám.
Keményen összecsukva a szája.
Megsértődött. Nagyon megsértődött,
Mert belecsíptem a karjába.

S ha egy hajfürtjét meghúzogatom,
Sírva kiált: ne bántsd a frizurám!
Olyankor a könyve fölé hajol.
Egyetlen pillantást se vetne rám.

Ki érti a lányokat!? Ki érti?
Ma történt, hogy éppen hazafelé,
Jutka ujján fehér kötést láttam
Mindjárt futva futottam felé.

Add ide a táskádat, majd viszem.
Rossz lehet nagyon, ha fáj valami.
Jutka nyújtja és szívesen adja.
Már nevetését is hallani.

Egész úton beszédesek voltunk,
Míg a házuk kapuján beszaladt.
Én pedig csak otthon vettem észre,
Hogy Jutka táskája nálam maradt.

[illegible]lányokat!? Ki érti?
[illegible]égis adtam okot,
[illegible]a [illegible]y erő,
[illegible]odott.

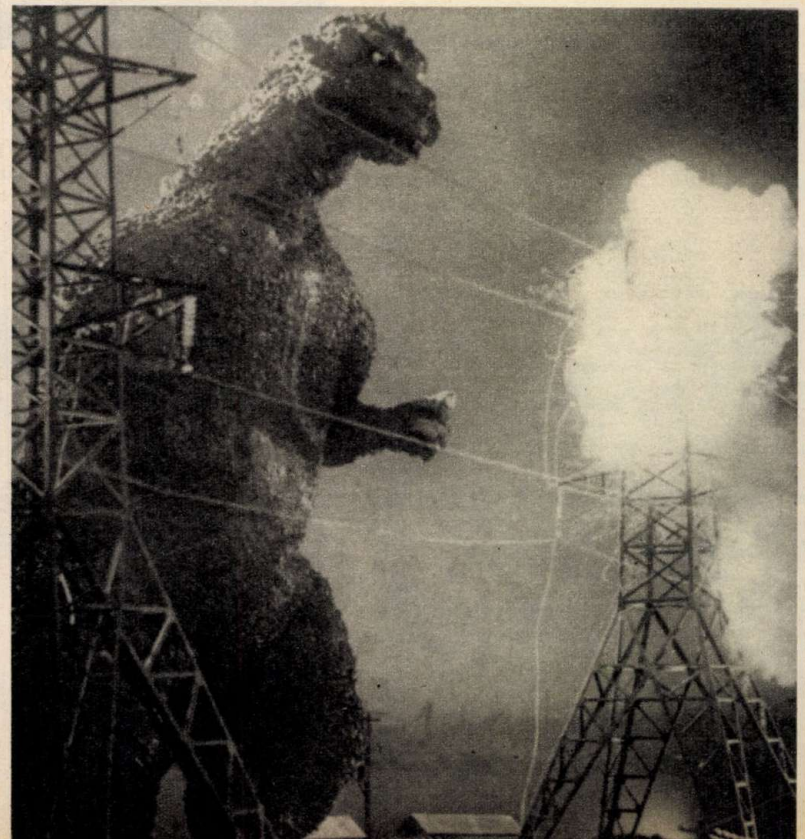

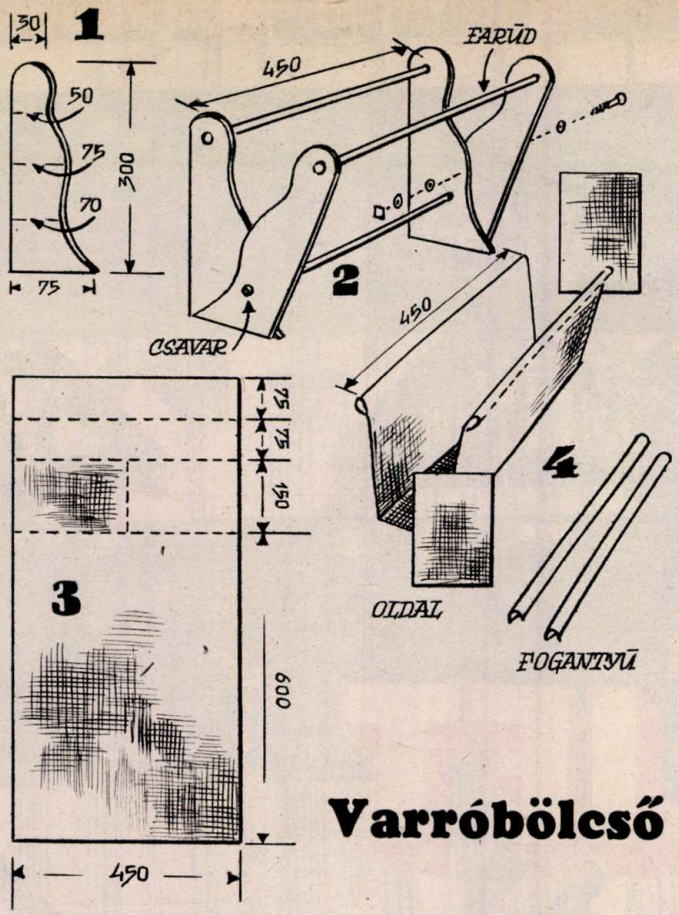

Varróbölcső

Mindig hasznos ajándék a varróbölcső, amelyben a varráshoz szükséges olló, cérna, centiméterszalag és egyéb anyagok tarthatók. Ha mutatósra sikerült, folyóirattartóként is hasznosítható.

Elkészítéséhez félcolos (kb. 12 mm vastag) deszkára, hengeres farúdra, két csavarra és erős textilanyagra (pl. nyugágyvászon) lesz szükség.

A bölcső méretei a rajzról leolvashatók.

Először vágjátok ki fenyőfa deszkából a bölcső oldallapjait (1). Ha van dekopír fűrész a háznál, akkor a négy deszkát jó erősen összeszorítva egyszerre vágjátok ki, ha nincs, akkor egyenként lombfűrészszel, majd akkor összefogva ráspollyal alakítsátok pontosan egyformára a négy darabot. Ezután 6 mm átmérőjű farudakból vágjátok le az összekötőket, de vigyázzatok, mert a két külső oldalt összefogó rudat valamivel hosszabbra kell szabni. Fúrjátok ki a rudak és a csavarok helyét, majd állítsátok össze a tartót (2), de még ne rögzítsétek véglegesen. A farészeket átcsiszolás után kenjétek be színtelen lakkal vagy színes festékkel.

Élénk színű, erős anyagból a minta szerint szabjátok ki a tárolórészt (3). A két végén olyan szélesen szegjétek be, hogy oda majd be lehessen csúsztatni a farudakat (4). Varrjátok rá a két oldallapot, majd a két csíkból készítsétek el a fogantyúkat. Hosszában gépeljétek végig, majd kifordítás után tömjétek ki vattával vagy rongyhulladékkal, végül varrjátok jó erősen a vászontasak oldalához.

Most már csak a végleges összeállítás van hátra. A rudak végét enyvezzétek be és dugjátok a lyukakba, a két-két csavarral és alátétekkel pedig csak olyan szorosan fogjátok össze az oldalakat, hogy azok könnyen nyithatók-csukhatók legyenek

Hetényi István

Jeligére elmondhatod

PÖTTYÖS: Nagyon szép foglalkozást választottál. A Sütőipari Vállalatnál biztosan jó pék válik belőled. SEHOVÁ: Ne várd mindig a sült galambot! Másokért is cselekedned kell. ÁRBOC: Ne gondold, hogy a hajósok élete csupa kaland. Millió szállal kötődnek az otthonhoz, ahol szeretettel várják őket. KUKA: Figyelj arra is, amit mások mondanak. Nem te vagy a világ közepe. NADRÁG: Máskor ne veszekedjetek olyan semmiségeken, hogy a piros szalag szebb-e vagy a kék? Mind a kettő szép lehet. BALESET: Nem csavarogsz te túl sokat? Elfeledkezel igen lényeges dolgokról. VERA: Igazad van. A káromkodós, durva lányok nem tetszenek a fiúknak. BAKU: Nem vagy hozzákötve, ne találkozz többé vele! HUGÓ: Mások nagyon örülnének, ha kistestvérük születne. Már előre féltékeny vagy rá? SZABADSÁG: Szerinted az a szabadság, ha meglógsz a feladatok elől? ÖTLET: Nagyszerű, hogy meghívtátok a lányokat az őrsi összejövetelre és magatok főzte uzsonnával kínáltátok meg őket! KARDHAL: Nem kellett volna olyan hegyesre faragni azt a fakardot! Látod, milyen könnyen baj lehet belőle! HERBÁRIA: Miért húzod meg a haját, ha tetszik neked? NYUGÁGY: Nem értem, mi a bajod? Hiszen hármasban is lehet beszélgetni! MAJCA: „Sokat akar a szarka, de nem bírja a farka". Kevesebb munkát vállalj, hogy másoknak is jusson! KENDŐ: Most már ne siránkozz azon, ami történt. Legközelebb majd jobban meggondolod, hogy mit csinálsz. CSALOGÁNY: A jó barátodat nem szabad elhagyni, mert egy kicsit összezörrentek. MÁSIK: Seminit sem lehet tenni. Ha az a másik jobban tetszik Zs-nek, te állj félre. LÁZMÉRŐ: Még belőled is lehet „nagy tanár". Szép a pedagóguspálya. VIKTÓRIA: Igazad van. Hetedikes kislányok még ne tépkedjék a szemöldöküket. PILÓTA: Azért nem ártana neked egy kicsit több mozgás! CSELESZTA: Ne más tollával ékeskedj! Te is tudsz repülőmodellt építeni! AHA: Miért ne foghatnád meg a kezét? LASSÚ: Ha tudod, hogy hibád a lassúság, az orvosságot is megtalálhatod hozzá. TEUTON: A nyelvtanuláshoz türelem kell még Lipcsében is. UY: Nem kell azt az inget leszűkíteni, a zsugorított ing egy kicsit összemegy a mosásban.

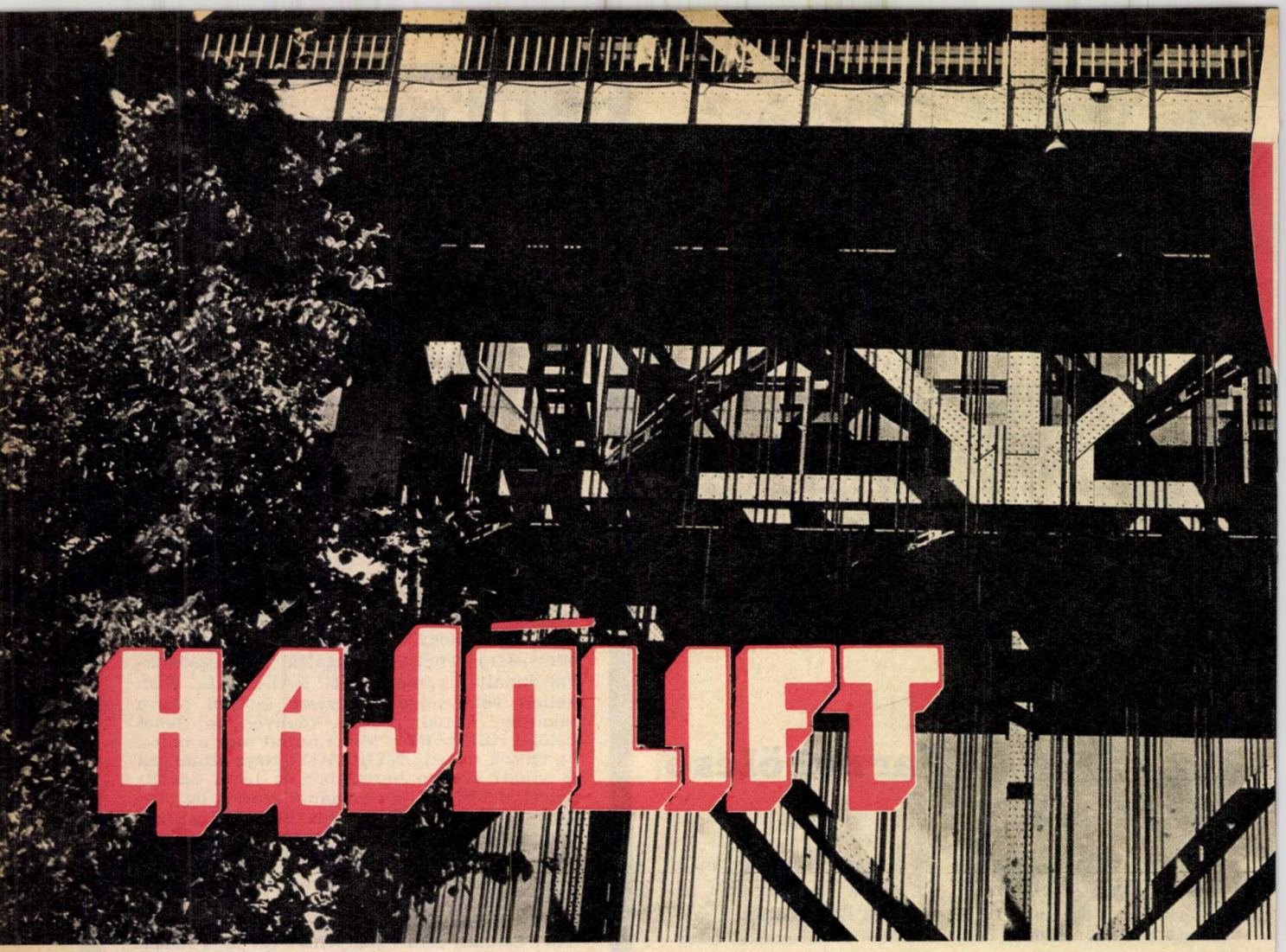

HAJÓLIFT

Az Odera és a Havel folyó közötti szintkülönbség 36 méter. A hajóknak mégis fel, illetve le kell jutniuk. A feladatot egy óriáslift építésével oldották meg.

A liftet felvonónak, vagy kissé mulatságos, régi nevén járószéknek nevezik. Kisebb-nagyobb fülke a lift, amelybe általában négy ember szállhat be, azután a motor fölviszi őket az épület magasabb részeibe. Vannak persze nagyobb liftek is: a moszkvai Lomonoszov Egyetemen valóságos szoba a gyorslift, egyszerre húsz ember fér el benne kényelmesen.

De azért akkora liftet, mint amilyent itt a képeken bemutatunk, ritkán látni! Nem is liftnek, hanem hajóemelőműnek nevezik, mert egyszerre egy ezertonnás, vagy négy, egyenként 250 tonnás rakományú hajót emel föl vagy ereszt le öt perc alatt 36 méter magasra. Így hidalja át az Odera és a Havel folyók közötti vízszintkülönbséget.

Az NDK-ban, Niederfinowban működik. 1927 és 1934 között építették. Az Odera és a Havel folyókat már a XX. század eleje óta összekötötte egy csatorna: építését 1905-ben kezdték el, és éppen az első világháború kitörésekor készült el. Sőt: egy, még a középkorban kudarcba fulladt csatornaépítési kísérlet után, már ezt az „új" csatornát megelőzően is lehetett hajózni az Elbától a Havelen, a Finow-csatornán keresztül az Oderáig, csakhogy akkor 18 zsilipen kellett a hajóknak áthaladniuk, hogy a két folyó közötti magasságkülönbséget áthidalják.

Könnyű megérteni, hogy két folyót, melyek közül az egyik jóval magasabban van, mint a másik, nem lehet egyszerűen összekötni csatornával: ez katasztrofális következményekkel járna. Viszont a vízi út jó személy-, és ami fontosabb, áruszállítási útvonal, ezért volt a folyóknak már évezredek óta akkora szerepük például abban is, hogy hol épültek és fejlődtek nagy városok: még akkor is, amikor csak a vízfolyás irányába tudtak hajózni. Németországnak tehát nagy szüksége volt erre a mesterséges belső vízi útra.

Az első világháború előtt épült „második csatorna" már csak három zsilippel lassította a forgalmat.

Nézzük, hogyan működik ma a hajóemelő. Az Odera felől, azaz dél felől és — így is mondhatjuk — alulról, a mélyebb vízszint felől megérkezik egy hajó.

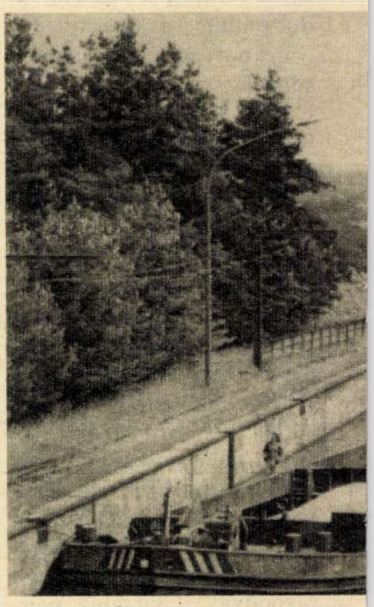

Megáll az emelőmű előtti kikötőben. Fényjellel tudatják a kapitánnyal, mikor indulhat „beszállni". A hajó beúszik az emelőbe, mögötte bezárul az ajtó. Elindítják a motorokat, amelyek fölemelik a hatalmas terhet — és itt nagy megle-

ÚTTÖRŐOLIMPIA A BALATONON

Balatonfüreden, a kikötő szomszédságában, a tó jegén rendezték meg a téli úttörő olimpia megyei versenyének döntőjét. Az úttörők és kisdobosok két futamban, száz- és háromszáz méteres távon mérték össze ügyességüket, gyorsaságukat. Legjobban a tihanyi és a füredi versenyzők szerepeltek. Ezen a versenyen, mely a jövő évi országos döntő főpróbája volt, 104 sportoló állt rajthoz. (Vida)

TÖBB, MINT HOBBY!

Meczner András saját „gyára" gépeivel versenyez és nem is akármilyen eredménnyel! Versenygépeit maga építi, eddig 75 modellel dicsekedhet. 1977-ben a VB-n ezüstérmet nyert a szabadon repülő motoros modellek kategóriájában, és az év sportolója lett.

A Pajtás TÁVIRATI IRODÁJA JELENTI

SNUKI A TÉVÉBEN

A Pécsi Nemzeti Színház főrendezője, Sík Ferenc, tévéjátékot forgat Prestley művéből Snuki címmel. A színes film gyermekszereplői Márton Gabriella, Hajdú Gábor és Sólyom Kálmán. Képünkön a két fiút látjátok felvétel közben.

A PAJTÁS OLVASÓINAK!

Névadónk, Kossuth Lajos emlékeit gyűjtjük közösen az iskola nyolcadikos Kossuth-rajával. Kérünk minden Kossuth Lajos, vagy Kossuth Zsuzsa nevét viselő rajt vagy csapatot, ha tudnak, segítsenek nekünk munkánkban, a Kossuth-dokumentumok gyűjtésében. Szívesen kicserélnénk tapasztalatainkat, több példányban meglevő képeinket, iratainkat. Brigádunk, a jánoshalmi mgtsz aranykoszorús szocialista brigádja. ezúton is köszöni a helybeli Kossuth-raj sokoldalú segítségét és szeretettel várja a többi Kossuth-raj, vagy csapat jelentkezését az alábbi címen: Lackóczki Antal brigádvezető, 6440 Jánoshalma, Vasvári út 3.

HAZÁNKBAN AZ ELSŐ

Mindannyian hallottatok már a távközlési holdakról, melyek segítségével szinte a föld túlsó oldaláról is lehet televíziós adást venni. A holdakról érkező jeleket földi állomásnak kell átvennie, ami aztán közvetítheti a helyi adóhoz. A januárban átadott taliándörögdi űrtávközlési földi állomás segítségével a moszkvai olimpiát is biztonságosan nézhetjük majd.

A HÉT VICCE

— Önállóan írtad a történelem dolgozatodat? — kérdi a tanár Lajoskától.

— Igen, csak Cézár meggyilkolásában segített apukám.

A NÉPSZÍNHÁZ ELSŐ GYERMEKMŰSORA

A Népszínház társulata már a gyerekekre is gondol: első gyerekelőadását január 3-án mutatta be Jánosházán. Tamási Áron mesejátékának a címe: Búbos vitéz.

CSIRIBI...

A piros
meg a zöld golyók
összekeverednek...
Aztán csiribi...
csiribá...!
Fehéri Gábor
varázsszavára
visszaugranak
saját
színcsoportjukba

FOTÓ: GAMAN GÁBOR

A budapesti
Batthyány utcai
iskola két híressége:
Fehéri Gábor
és Krasztev Péter.
Bűvészkedésükkel
sokszor
szórakoztatják
a többieket.
A kulturális
szemlén is
tapsoltak nekik
a nézők